

Ruimte Voor Duurzaamheid

**Strategische Milieuvisie 2007-2011
Gemeente Helmond**

COLOFON

Strategische Milieuvisie "Ruimte voor Duurzaamheid" 2007-2011

Gemeente Helmond
Dienst Stedelijke Ontwikkeling & Beheer
Eenheid Milieu

Status: Concept
Datum: 18 oktober 2007

INHOUD

INLEIDING	8
DEEL I: UITGANGSPUNTEN MILIEUBELEID	10
DEEL II: MILIEU-AMBITIES PER THEMA	14
DEEL III: INTEGRALE AMBITIES	30
DEEL IV: STRATEGIE	41

SAMENVATTING

De opgave voor de gemeente Helmond voor de komende 25 jaar is de kwaliteit van de stad verbeteren, vooral op het niveau van de wijken de stedelijke voorzieningen. Het Algemeen Structuur Plan (ASP) schetst de contouren hiervoor. Deze milieuvisie is een uitwerking en aanvulling op het ASP door aan te geven op welke momenten en rond welke thema's in het structuurplan aandacht voor milieu een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ruimtelijke kwaliteit of waar milieu een randvoorwaarde is.

Uitgangspunten

De strategische milieuvisie schetst de contouren voor de ambities en gewenste ontwikkelingen voor de komende 4 jaar, met een doorkijk naar 2015. De volgende bestuurlijke uitgangspunten staan daarbij centraal:

- ❑ Leefbaarheid, gezondheid en veiligheid zijn leidend in de ambities. Waar mogelijk wordt ingestoken op een duurzame ontwikkeling, in het bijzonder rond het thema klimaatverandering en energiebesparing.
- ❑ De gemeente wil minimaal voldoen aan de wettelijke milieu-normen. Als deze niet kunnen worden gegarandeerd, zoekt de gemeente naar mogelijkheden om zo'n overschrijding (elders) te compenseren.
- ❑ Milieu wordt van meet af aan integraal meegenomen in de (ruimtelijke) ontwikkeling, realisatie en het beheer van de stad.
- ❑ De ambities zijn realistisch: wat ten doel wordt gesteld, moet ook waargemaakt kunnen worden; de uitvoering op dat punt ook goed waarborgen.
- ❑ Afhankelijk van de situatie zal milieu in de prioriteitstelling soms leidend en soms volgend of inschikkend zijn.
- ❑ De gemeente wil zelf het goede voorbeeld geven door het eigen milieugedrag verder te verbeteren.
- ❑ Het verbeteren van de milieukwaliteit van Helmond kan het echter niet alleen. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij burgers en bedrijven hun steentje moeten bijdragen.

Milieu-ambities

Om een evenwichtige integrale afweging te maken is het van belang goed inzicht te hebben in de basiskwaliteit die het milieu moet hebben. De visie geeft per milieuthema aan wat de situatie en belangrijkste ambities zijn:

- ❑ De bodemkwaliteit is (minimaal) in overeenstemming met het gebruik (woonwijken, bedrijfsterreinen etc.)
- ❑ De luchtkwaliteit via een mix van maatregelen op het niveau van de wettelijke normen brengen.
- ❑ Wat veilig is moet veilig blijven; wat onveilig is moet veilig worden.
- ❑ Geluidsbelasting moet passen bij de omgeving; stil in de woonwijken en het buitengebied, levendig in de stad en toelaatbaar lawaai op bedrijfsterreinen.
- ❑ Duurzaam energieverbruik is een leidend principe bij de ontwikkeling van de stad, in het bijzonder bij woningbouw, renovatie en bij inrichting en beheer van de openbare ruimte.
- ❑ Afval moet met een hoog serviceniveau en tegen zo laag mogelijke kosten gescheiden worden ingezameld en hergebruikt.
- ❑ Groen, natuur en water in en om de stad moet worden behouden en waar mogelijk worden versterkt.

Integrale ambities

De gemeente Helmond wil bij de ruimtelijke ontwikkeling de milieukwaliteit nadrukkelijk als randvoorwaarde meenemen. Daarbij gelden vier basisprincipes:

- ❑ Stand still (huidige milieukwaliteit waarborgen)
- ❑ Saneren (onvoldoende milieukwaliteit verbeteren)
- ❑ Compenseren (onvoldoende milieukwaliteit vereffenen door het elders te verbeteren)
- ❑ Intensiveren (op het vlak van duurzame ontwikkeling de milieukwaliteit verder verbeteren)

Voor de vier gebieden: centrum, woongebieden, bedrijfsterreinen en buitengebied is verwoord op grond van welke basisprincipes milieu in Helmond een plek krijgt in de gebiedsontwikkelingen.

Leefbaar en levendig centrum

In het centrumgebied staat de levendigheid centraal waarbij dit niet ten koste moet gaan van de leefbaarheid. Daarvoor wordt milieu vroegtijdig en op maat bij alle nieuwe ontwikkelingen betrokken. Belangrijke aandachtspunten zijn daarbij het saneren van bodemverontreiniging op herontwikkelingslocaties, het saneren dan wel compenseren van geluidshinder en het verbeteren van de luchtkwaliteit door te nemen verkeersmaatregelen.

Duurzaam en leefbaar wonen

In de woongebieden staan duurzame ontwikkeling en leefbaarheid centraal. Rust, aandacht voor groen en water en inzetten op duurzaam en gereduceerd energieverbruik zijn daarbij belangrijke thema's. In het beleid en de aanpak wordt daarbij een onderscheid gemaakt in woongebieden in transformatie, bestendige woongebieden en nieuwe woongebieden.

Basiskwaliteit en milieuefficiëntie bedrijfsterreinen

Bij de bedrijfsterreinen zijn vergunningverlening en handhaving belangrijke instrumenten om de milieukwaliteit te waarborgen. Daarnaast wil de gemeente meer inzetten op parkmanagement: het door integraal beheer verbeteren van de milieuefficiëntie van bedrijven. Waar bedrijvigheid zorgt voor milieuhinder in de woonomgeving, zal worden bekeken of bedrijfsverplaatsingen noodzakelijk zijn.

Rust en ruimte voor natuur

Het versterken van de ecologische structuren door het verbinden van natuurwaarden, zal de kwaliteit in de randen van het stedelijk gebied positief beïnvloeden.

Strategie

Ambities, doelstellingen en uitgangspunten voor het versterken van leefbaarheid en duurzame ontwikkeling in Helmond moeten in de aanpak, besluitvorming en bedrijfsvoering van de gemeente worden geborgd.

Borging van het beleidsmanagement

Borging van aanpak, besluitvorming en bedrijfsvoering van de visie vraagt om permanente aandacht van milieu op de politieke en bestuurlijke agenda. Hiertoe worden doelstellingen en ambities uit deze visie voor een aantal thema's vertaald in een het jaarlijkse milieuwerkprogramma en voor een aantal thema's in de betreffende deelplannen zoals het waterplan. Centraal uitgangspunt in alle documenten blijft: Milieu staat niet aan het eind, maar aan het begin van de beleidscyclus!

Open communicatie

Communicatie vormt een eerste cruciale stap hierin. Zowel intern als extern moet de milieuvisie op het netvlies staan om op basis van een integrale aanpak en gedeelde verantwoordelijkheid tot een succesvolle uitvoer te komen.

Externe en interne samenwerking

Samenwerken is dan ook een sleutelwoord in deze visie. Met afdelingen binnen de gemeente, maar ook met externe partijen zal worden nagedacht hoe bedrijfsleven, milieugroeperingen, bewoners en coöperaties kunnen bijdragen aan een leefbaar en duurzaam Helmond. Maar ook met buurgemeenten, de B5-gemeenten, de provincie, het SRE en het waterschap zal rondom de thema's luchtkwaliteit, geluid en veiligheid meer samenwerking worden gezocht.

INLEIDING

BELEIDSMATIG KADER MILIEUVISIE

De Strategische Milieuvisie “Ruimte voor Duurzaamheid” borduurt voort op het milieubeleidsplan “Helmond op Groen”. De daarin geformuleerde ambities zijn in de voorliggende visie voortgezet en waar nodig bijgesteld. Dit is enerzijds gebeurd omdat de lokale situatie daarom vraagt. De evaluatie van het vorige milieuplan heeft vooral drie aandachtspunten voor het milieubeleid naar voren gebracht:

- ❑ meer aandacht voor integratie.
- ❑ Het meer meetbaar en realistisch formuleren van de doelstellingen.
- ❑ het beter waarborgen van de relatie tussen beleid, organisatie en uitvoering.

Anderzijds zijn er wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen die om een herziening van het gemeentelijke beleid vragen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de eisen voor luchtkwaliteit en veiligheid of de ontwikkelingen rond klimaat en energie. Inhoudelijk sluit de visie aan bij de wettelijke en beleidsmatige kaders waar de gemeente mee te maken heeft. Voor de komende jaren zijn dat onder meer de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de diverse besluiten inzake luchtkwaliteit en externe veiligheid.

Bij het uitwerken van de Strategische Milieuvisie is nadrukkelijk gekeken naar de belangrijke ontwikkelingen in de stad en haar omgeving. Het Algemeen Structuurplan van de gemeente is daarbij een belangrijk referentiekader. De milieuvisie geeft aan rond welke stedelijke opgaven milieu een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ruimtelijke kwaliteit of waar milieu een belangrijke randvoorwaarde zal (moeten) zijn.

STATUS VAN DE STRATEGISCHE MILIEUVISIE

De strategische milieuvisie is een indicatief/strategisch plan. Het plan bevat op hoofdlijnen de milieu-ambities en gewenste ontwikkelingen voor de komende 4 jaar, met een doorkijk naar 2015. De belangrijkste functies van de visie zijn:

- **kader** voor de uitvoering van de (wettelijke) milieutaken, bijvoorbeeld bij de vergunningverlening en handhaving
- **mede richtinggevend** referentiekader voor de ruimtelijke ontwikkeling en het ruimtelijk beheer
- bestuurlijk kader voor de wijze waarop de gemeente de komende jaren wil **waarborgen** dat milieu volwaardig wordt meegewogen bij het nemen van beslissingen
- zorgen voor **transparantie** naar de burgers, bedrijven, andere overheden etcetera, over de gemeentelijke prioriteiten waarop ze kan worden aangesproken.

TOTSTANDKOMING VAN DEZE MILIEUVISIE

De milieuvisie is in overleg met verschillende interne en externe partijen tot stand gekomen. Het Milieucommunicatieplatform is meerdere malen geraadpleegd in de vorm van werkateliers. Daarnaast zijn er werksessies geweest met de integrale ambtelijke projectgroep die naast medewerkers van de eenheid Milieu bestond uit medewerkers van de afdelingen Ruimtelijke Ordening en Verkeer, Beheer Openbare Ruimte, Bouwen en Wonen, Economische Zaken, Inkoop, Grondzaken, Communicatie, de Eenheid Visie & Strategie en de SRE Milieudienst. Tevens is tussentijds teruggekoppeld met de Provincie Noord Brabant in relatie tot de provinciale Integrale Strategie Milieu 2006-2010.

LEESWIJZER

De strategische milieuvisie is als volgt opgebouwd:

Deel I schetst de belangrijkste uitgangspunten en principes die de gemeente hanteert in haar milieubeleid.

Deel II beschrijft voor alle milieuthema's die in Helmond spelen wat de huidige situatie is en wat de belangrijkste doelstellingen in de planperiode (2007-2011) en de ambities voor de langere termijn zijn.

Deel III legt de relatie met de ruimtelijk-strategische ontwikkeling van de stad, in het bijzonder het ASP. Per gebied(stype) wordt aangegeven wat de meest milieu-relevante aandachtspunten zijn, waarmee bij de ontwikkeling van deze gebieden rekening wordt gehouden en welke milieukansen er liggen voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit.

Deel IV beschrijft kort welke strategieën en instrumenten de gemeente gaat inzetten om de eerder beschreven ambities en doelstellingen te bereiken. Daarbij wordt ook aangegeven hoe de gemeente in de politieke, bestuurlijke en ambtelijke besluitvorming het voorgaande wil waarborgen.

DEEL I:

UITGANGSPUNTEN MILIEUBELEID

INLEIDING

Een goede verankering van het milieubeleid in de bestuurlijke processen is cruciaal. Niet alleen om een afdoende en vroegtijdige doorwerking te garanderen, maar vooral om te waarborgen dat besluitvorming evenwichtig en transparant is. Een vroegtijdige integrale afweging biedt kansen voor een duurzame ontwikkeling. Daarnaast kan het belemmeringen in ontwikkelingen (vanuit wet- en regelgeving of vanuit de samenleving) in latere fasen voorkomen.

Om een vroegtijdige integrale afweging voldoende te kunnen waarborgen, hanteert de gemeente een aantal bestuurlijke uitgangspunten in haar milieubeleid.

GERICHTE AMBITIES: LEEFBAAR EN DUURZAAM

Milieu staat niet op zichzelf. Een goed milieubeleid waarborgt leefbaarheid, veiligheid en gezondheid in de stad. Een goed milieubeleid daagt ook uit om de maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen voor een meer duurzame ontwikkeling. Het milieubeleid van de gemeente Helmond heeft op deze punten dan ook gerichte ambities.

De huidige en toekomstige leefbaarheid van de stad moet worden gewaarborgd. Schoon, veilig en prettig zijn daarbij belangrijke sleutelwoorden. Dit betekent dat in het milieubeleid prioriteiten worden gesteld. Bijvoorbeeld bij het bestrijden van geluidhinder en het waarborgen van een “schone” bodem. Het betekent ook dat vanuit milieu randvoorwaarden worden gesteld aan de ruimtelijke ontwikkeling om daarmee ook in de toekomst de leefbaarheid voldoende te kunnen waarborgen.

De ambities van de gemeente Helmond reiken echter verder. De gemeente wil ook haar verantwoordelijkheid naar de toekomst nemen, in het bijzonder waar het gaat om het gebruik van materialen, grondstoffen, energie en water. Door bij de ruimtelijke ontwikkeling vroegtijdig en integraal te kijken naar deze aspecten kan bijgedragen worden aan een versterkte ruimtelijke kwaliteit én aan een duurzame ontwikkeling van de samenleving.

Uitgangspunt van de gemeente is dat per gebied of project wordt bekeken wat een relevant ambitieniveau is. Leefbaarheid en gezondheid heeft prioriteit in de woonomgeving. Ingezet wordt op duurzaamheid.

DOEN WAT MOET: REGELGEVING ALS BASIS

Een belangrijk basis is dat de gemeente haar wettelijke taken adequaat uitvoert. De wetgeving is een instrument voor de gemeente om een zekere basiskwaliteit te kunnen garanderen op het gebied van veiligheid, gezondheid en leefbaarheid (voorkomen hinder).

Soms kan de wet- en regelgeving op gespannen voet staan met andere ambities of (gewenste) ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan de problemen rond de luchtkwaliteit en de woningbouw.

De wet- en regelgeving is bovendien in beweging. Op dit moment wordt – door de rijksoverheid - intensief nagedacht over de vraag of en hoe de regelgeving kan worden vereenvoudigd, terwijl ook de ruimtelijke kwaliteit en de milieukwaliteit gewaarborgd blijven. Een belangrijke stap daarin is bijvoorbeeld de komst van de omgevingsvergunning (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Deze wet houdt in dat onder meer de bouwvergunning, de milieuvergunning en verschillende vergunningen op basis van lokale verordeningen, worden vervangen door één integrale vergunning. De gemeente zal anticiperen op deze ontwikkelingen.

Uitgangspunt voor de gemeente Helmond is dat zij aan haar wettelijke verplichtingen wat de milieunormen betreft, voldoet. Daar waar spanningsvelden zijn, maakt de gemeente een uitgebalanceerde afweging en waarborgt dat milieu wordt meegewogen in de besluitvorming.

INZETTEN OP INTEGRALE AANPAK

De sectorale aanpak in het milieubeleid was aan het eind van de vorige eeuw een belangrijke succesfactor voor het oplossen van een aantal belangrijke milieuvraagstukken. Bijvoorbeeld op het gebied van afval, bodem of geluid. Milieu had daarbij een hoge en deels allesbepalende prioriteit. Uit de evaluatie van het milieubeleidsplan “Helmond op Groen” 2000 – 2004 blijkt de gemeente op dit punt de afgelopen 10 jaar een belangrijke slag heeft gemaakt. Ten aanzien van de uitvoering van een aantal sectorale (wettelijke) taken is dan ook sprake van een beheersniveau. Het milieuwerkprogramma is een belangrijk instrument om dit beheersniveau te waarborgen.

Voor een effectief milieubeleid leidt een sectorale benadering niet meer tot de gewenste effecten, zo bleek uit de evaluatie van het milieubeleidsplan ‘Helmond op Groen’. Een constructieve wisselwerking tussen milieu en andere beleidsterreinen (‘win-win’), werd slechts in beperkte mate benut.

Uitgangspunt voor de gemeente is dat milieu in het beleid en de uitvoering daarvan op programma- en projectniveau, wordt geïntegreerd. Ook daar waar milieu een eigen taakstelling heeft, zal het een functie bekleden in het algemene beheer van de stad.

MILIEU BIJ ONTWERP, REALISATIE EN BEHEER

In de ontwikkelingen van de stad – herinrichting woonwijk, nieuwbouwprojecten, revitalisering bedrijfsterrain- kunnen verschillende fasen worden onderscheiden: ontwerp, realisatie en beheer. Soms kan milieu een belangrijke kwaliteit toevoegen, soms legt milieu beperkingen op.

Zo kan reeds in het ontwerp van een wijk veel winst worden geboekt met energiebesparing, bijvoorbeeld door de ‘zonnestand’ van woningen. Het is noodzakelijk om reeds in de fase van het ontwerp na te denken over de consequenties en mogelijkheden bij de realisatie en het beheer.

Naarmate milieu vroeger in de cyclus wordt meegenomen, is er meer kans op een win-win situatie en kunnen problemen in een latere fase van de ontwikkeling worden voorkomen. In de gemeente wordt globaal een onderscheid gemaakt tussen transformatiegebieden waar belangrijke ontwikkelingen plaatsvinden en beheersgebieden waar dit niet of nauwelijks het geval is. In het laatste geval zijn de marges voor milieu niet per definitie klein maar liggen deze op een ander vlak.

Uitgangspunt van de gemeente Helmond is dat milieu zo vroeg mogelijk in de beleidscyclus wordt meegenomen. Voor de beheersgebieden wordt bekeken hoe milieu in het beheer (van de openbare ruimte) kan bijdragen aan de kwaliteitsverbetering en het kwaliteitsbehoud van het gebied.

PRIORITEIT OP MAAT

De belangrijkste winst zit de komende jaren vooral in de aansluiting bij de lokale en regionale ontwikkelingen. Dit houdt in dat prioriteiten mede worden bepaald door andere plannen en ingrepen. Aandacht voor duurzaam bouwen kan niet los worden gezien van de planning van woningbouwprojecten of renovatieprojecten. Bestrijding en vooral voorkoming van bijvoorbeeld geluidhinder zal bij voorkeur vroegtijdig in het planproces moeten worden meegenomen.

Anderzijds zijn er ook situaties waar vooral in termen van gezondheid en/of veiligheid absolute prioriteiten vanuit milieu moeten worden gesteld.

Uitgangspunt voor de gemeente Helmond is dat de prioriteitstelling vanuit milieu op drie wijzen zal plaatsvinden:

- als onderdeel van andere ontwikkelingen en projecten
 - binnen de milieutaakstelling op uitvoerings-, en op beheersniveau
 - binnen eigen prioriteiten waar andere ontwikkelingen of bestaande situaties vanuit een oogpunt van gezondheid en/of veiligheid, milieuschade en wet- en regelgeving niet acceptabel zijn
-

BELEID IN BALANS

Een belangrijk uitgangspunt voor de gemeente is dat een goed milieubeleid gebaat is bij realisme en duidelijkheid. Dit houdt in dat enerzijds de ambities hoog zijn, anderzijds zijn hoge ambities niet altijd haalbaar, bijvoorbeeld omdat kosten voor burgers ook binnen redelijke grenzen moeten blijven.

Dit betekent dat in elk geval een minimale milieukwaliteit in de gehele gemeente wordt gegarandeerd. De wettelijke normen én de signalen uit de samenleving zijn daarbij twee belangrijke referentiekaders. Toch kan het voorkomen dat op een aantal plaatsen de normen niet worden gehaald. In dit geval gaat de gemeente van het beginsel uit, dat dit verlies aan milieukwaliteit elders in de gemeente (of de regio) wordt gecompenseerd. Ook wil de gemeente bekijken in hoeverre bij het realiseren van verdergaande ambities (bijvoorbeeld bij de duurzame inrichting van woonwijken) compromissen moeten worden gevonden door op andere locaties minder vergaande milieu-eisen te stellen aan economisch-ruimtelijke ontwikkelingen. Differentiatie van kwaliteitsniveaus in de stad is daarbij mogelijk.

Uitgangspunt is het garanderen van een minimale milieukwaliteit en verlies van milieukwaliteit zo mogelijk compenseren.

GOED VOORBEELD DOET GOED VOLGEN

Uiteraard zijn de ogen ook op de gemeente gericht: de gemeente kan veel vragen van haar inwoners, maar moet zelf het goede voorbeeld geven. De gemeente verbruikt immers ook energie, produceert afval en staat voor de keuze om bij het groenbeheer meer of minder chemische middelen toe te passen.

Naast een voorbeeldfunctie heeft de gemeente een voorlichtingsfunctie. Beide functies zijn van belangrijke stappen richting een meer milieubewust Helmond.

Uitgangspunt voor de gemeente is, dat ze zelf het goede voorbeeld geeft. Dit houdt in dat bij het gemeentelijke handelen, bijvoorbeeld bij de realisatie van gebouwen, bij het beheer van de openbare ruimte, bij inkoop en bij het dagelijkse handelen van haar medewerkers, rekening wordt gehouden met de invloed op het milieu.

GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID

De gemeente is echter niet als enige partij verantwoordelijk voor het milieubeleid. Ook andere partijen hebben een eigen verantwoordelijkheid bij de zorg voor het milieu. Burgers en bedrijven zullen zich ook zelf moeten afvragen welke verantwoordelijkheid zij nemen ten aanzien van het milieu als het bijvoorbeeld gaat om energieverbruik, het gebruik van de auto of de producten die ze gebruiken. Wij verwachten van burgers en bedrijven dat ze ook zelf initiatieven nemen om de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en te verbeteren. Waar initiatieven komen zal de gemeente die trachten te ondersteunen.

In de wijkgerichte aanpak van de gemeente zitten mogelijkheden om samen met burgers en bedrijven de milieukwaliteit te waarborgen en verbeteren.

Uitgangspunt van de gemeente is dat de verantwoordelijkheid voor het milieu een gedeelde verantwoordelijkheid is. Dit geldt in de eerste plaats voor de ruimte die burgers en bedrijven zelf gebruiken: de woonomgeving, winkelgebieden, recreatiegebieden, bedrijfsterreinen etc..

DEEL II:

MILIEU-AMBITIES PER THEMA

INLEIDING

De milieukwaliteit is een belangrijk aspect van de leefbaarheid in de stad. De leefbaarheid wordt mede bepaald door ruimte voor rust en ontspanning, schone lucht en (het gevoel van) veiligheid.

De milieukwaliteit in Helmond is wisselend. Op een aantal plaatsen is deze prima en voldoet Helmond aan gestelde normen. Op andere plaatsen staat deze juist weer onder druk doordat gestelde normen worden overschreden of anderszins extra inspanning voor het behoud van een goede milieukwaliteit nodig is.

Om een goede integrale afweging te maken over hoe hiermee om te gaan, is het van belang inzicht te hebben in de milieukwaliteiten in Helmond.

In dit deel worden de belangrijkste milieukwaliteiten in de gemeente Helmond op kaart gezet. De kaartbeelden geven indicatief aan hoe het staat met:

- de bodemkwaliteit
- de luchtkwaliteit
- de veiligheid
- de rust
- energiegebruik
- natuur en waterkwaliteit
- afval
-

Voor elk van deze milieuthema's schetst de visie wat de belangrijkste opgaven voor de gemeente zijn. Zowel vanuit de wettelijke taakstelling ('doen wat moet') als vanuit de leefbaarheid en meer duurzame ontwikkeling van de stad. De ambities en doelstellingen die per milieuthema worden geformuleerd zijn ingegeven door deze opgaven.

BODEMKWALITEIT

Situatie Helmond

Helmond ligt – als onderdeel van de Peelregio Zuidoost Brabant - in het beekdal van de rivier de Aa. Deze ligging vindt zijn weerslag in de bodemproblematiek. Vanwege de drassige ondergrond is het maaiveld op een aantal plaatsen eeuwenlang opgehoogd met (verontreinigd) stadspuin en afval. De Zuid Willemvaart heeft industriële bedrijvigheid en daarmee de bodemverontreiniging bevordert. Bovendien lopen in de kanaalzone diverse verontreinigingen via het grondwater in elkaar over.

De verontreinigde bodem moet worden gesaneerd als dit onacceptabele gevolgen heeft voor milieu of volksgezondheid. Soms wordt een minder urgente verontreiniging toch problematisch. Zo kan bemalen van een bouwput gevolgen hebben voor een verderop gelegen grondwaterverontreiniging (verspreiding) en planontwikkeling kan leiden tot een gevoeliger terreingebruik (kans op blootstelling).

De algemene bodemkwaliteit in Helmond is vastgelegd in een bodemkwaliteitskaart. Dit is een belangrijk instrument om te waarborgen dat de huidige bodemkwaliteit (minimaal) behouden blijft. Op basis van een inventarisatie is ook de werkvoorraad voor de bodemsanering in kaart gebracht. Volgens het landelijke beleid moet deze in 2030 zijn gesaneerd of beheerst. Eventuele spoedeisende gevallen (milieu-urgent) moeten voor 2015 zijn aangepakt.

De gemeente geeft hieraan uitvoering op basis van een meerjaren saneringprogramma.

Ambities en uitgangspunten

Vanuit het oogpunt van milieu, gezondheid en hoge kosten hecht de gemeente Helmond sterk aan preventie. Zeker in het grondwaterbeschermingsgebied ten oosten van Helmond. Een belangrijke voorwaarde voor preventie is vroegtijdig inzicht in (potentiële) verontreinigingen bij de planontwikkeling. Het up-to-date houden van de bodemkwaliteitskaart is hierbij van belang.

Sanering vindt primair plaats als sprake is van acuut gevaar. Is dit gevaar er niet, dan blijft het in eerste instantie bij registratie en eventueel beheersmaatregelen. Als op een verontreinigde locatie ontwikkelingen worden gepland, wordt de sanering integraal met de ontwikkeling van de locatie uitgevoerd.

Bij de aanpak van de werkvoorraad gelden verder de volgende uitgangspunten:

- verontreinigingen in de woonomgeving hebben prioriteit boven andere verontreinigingen
- de gemeente stimuleert de bodemsanering op spoedeisende locaties, zo nodig met een saneringsbevel.
- bij de bodemsanering door de gemeente geldt het uitgangspunt "niet schoner dan nodig gelet op het gebruik"
- de vervuiler (of schuldig eigenaar/pachter) betaalt.

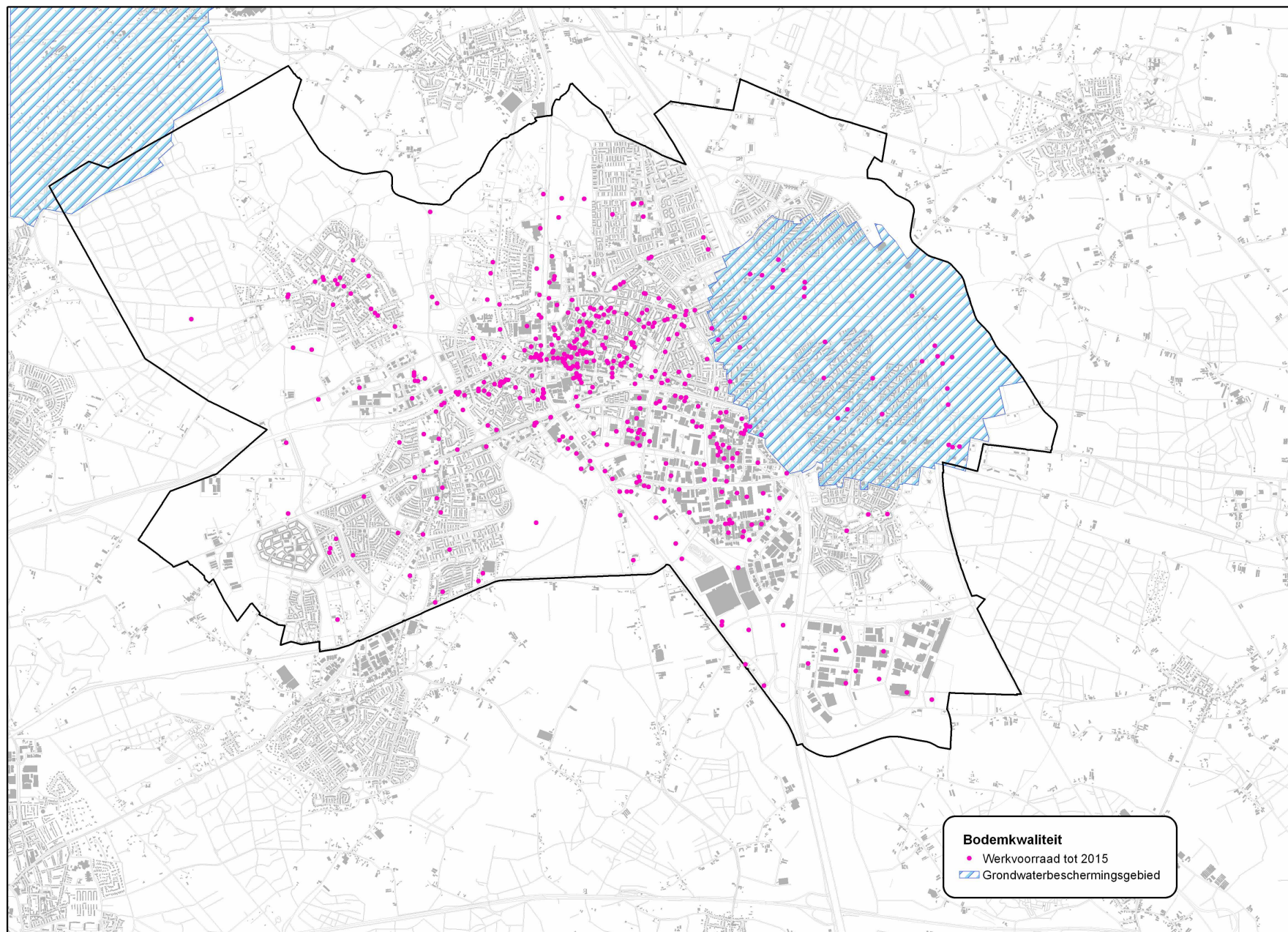
- Als door bodemverontreiniging stagnatie optreedt in (ruimtelijke) ontwikkelingen, stimuleert de gemeente cofinanciering uit rijksmiddelen.
- Bij de aanpak van grootschalige grondwaterverontreiniging zal integraal grondwaterbeheer worden toegepast.

Doelstellingen

Maatschappelijk doel:

Duurzaam gebruik van de bodem en voorkomen van verdere verontreinigingen.

CODE	DOELSTELLING
MP	
D 1.1	De gemeente Helmond heeft alle gevallen van bodemverontreiniging in 2030 gesaneerd
D 1.2	In 2008 is een overzicht van de (potentiële) bodemverontreinigingslocaties met de benodigde acties toegankelijk via Internet
D 1.3	In 2009 zijn de mogelijkheden voor toepassen van integraal grondwaterbeheer binnen de gemeentelijke planontwikkeling onderzocht en aanbevelingen geïmplementeerd
D 1.4	Jaarlijks wordt over de voortgang van de bodemsaneringsoperatie gerapporteerd.
D 1.5	In 2015 heeft Helmond alle spoedeisende saneringsgevallen aangepakt

LUCHTKWALITEIT EN STANK

Situatie Helmond

Luchtkwaliteit is een actueel thema. Vooral rond de doorgaande wegen zoals de kasteeltraverse worden de normen voor luchtkwaliteit (fijnstof, stikstofdioxide) overschreden. Naast (vracht)verkeer zijn industrie, scheepvaart, dieseltreinen en huishoudens bronnen voor luchtverontreiniging in Helmond. Overschrijding van de normen legt een druk op de leefbaarheid en de gezondheid.

In Helmond is sprake van hoge 'achtergrondconcentraties'. Het gaat hier om luchtverontreiniging die in de stad aanwezig is, maar niet afkomstig is van lokale bronnen zoals verkeer, bedrijven of huishoudens in Helmond. Voor het terugdringen van deze concentratie is de gemeente grotendeels afhankelijk van andere partijen.

Geur kan voor de stedelijke uitbreiding aan de stadsranden een beperkende factor zijn. Naast de feitelijke stankoverlast worden uitbreidingsplannen belemmerd door geurcontouren, o.a. afkomstig van bedrijven van buiten de gemeente.

Ambities en uitgangspunten

Helmond wil gezien de mogelijke gezondheidseffecten de lokale bijdrage aan luchtverontreiniging zoveel mogelijk terugdringen. Hiervoor is het luchtkwaliteitplan opgesteld met een maatregelenpakket waarmee in 2015 geen overschrijdingssituaties meer bestaan.

De gemeente zet in op een mix van maatregelen waarmee de luchtkwaliteit de komende jaren structureel wordt verbeterd. Aangezien verkeer lokaal de grootste bijdrage aan luchtverontreiniging levert, richten maatregelen zich in hoofdzaak hierop. Deze maatregelen zijn gericht op verbetering van de doorstroming van verkeer, vermindering van de verkeersintensiteit en/of vermindering van het aandeel vrachtverkeer. Daarnaast neemt Helmond maatregelen om het vrachtverkeer in de stad schoner te maken.

Via de vergunningverlening en voorlichting wil de gemeente ook bedrijven en huishoudens stimuleren en zo nodig om maatregelen te treffen. Om nieuwe knelpunten voor luchtkwaliteit te voorkomen wordt luchtkwaliteit vroegtijdig ingebracht in de ruimtelijke en verkeerskundige plannen.

Het Rijk ontwikkelt een nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL). Het NSL bevat alle maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren en alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit verslechteren. Het is een soort balans. Helmond neemt deel aan het Brabants Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (BSL) wat onderdeel uitmaakt van het NSL.

Wat betreft de stankproblematiek moeten bedrijven vanaf 2007 voldoen aan nieuwe Europese regelgeving (IPPC). Voor de veehouderij is bovendien de Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. Deze wet bevat standaardnormen voor geurbelasting, maar biedt tevens mogelijkheden voor gebiedsgericht gemeentelijk beleid. De gemeente zal nagaan of het zinvol is om voor Helmond eigen geurbeleid te ontwikkelen, waarbij rekening zal worden

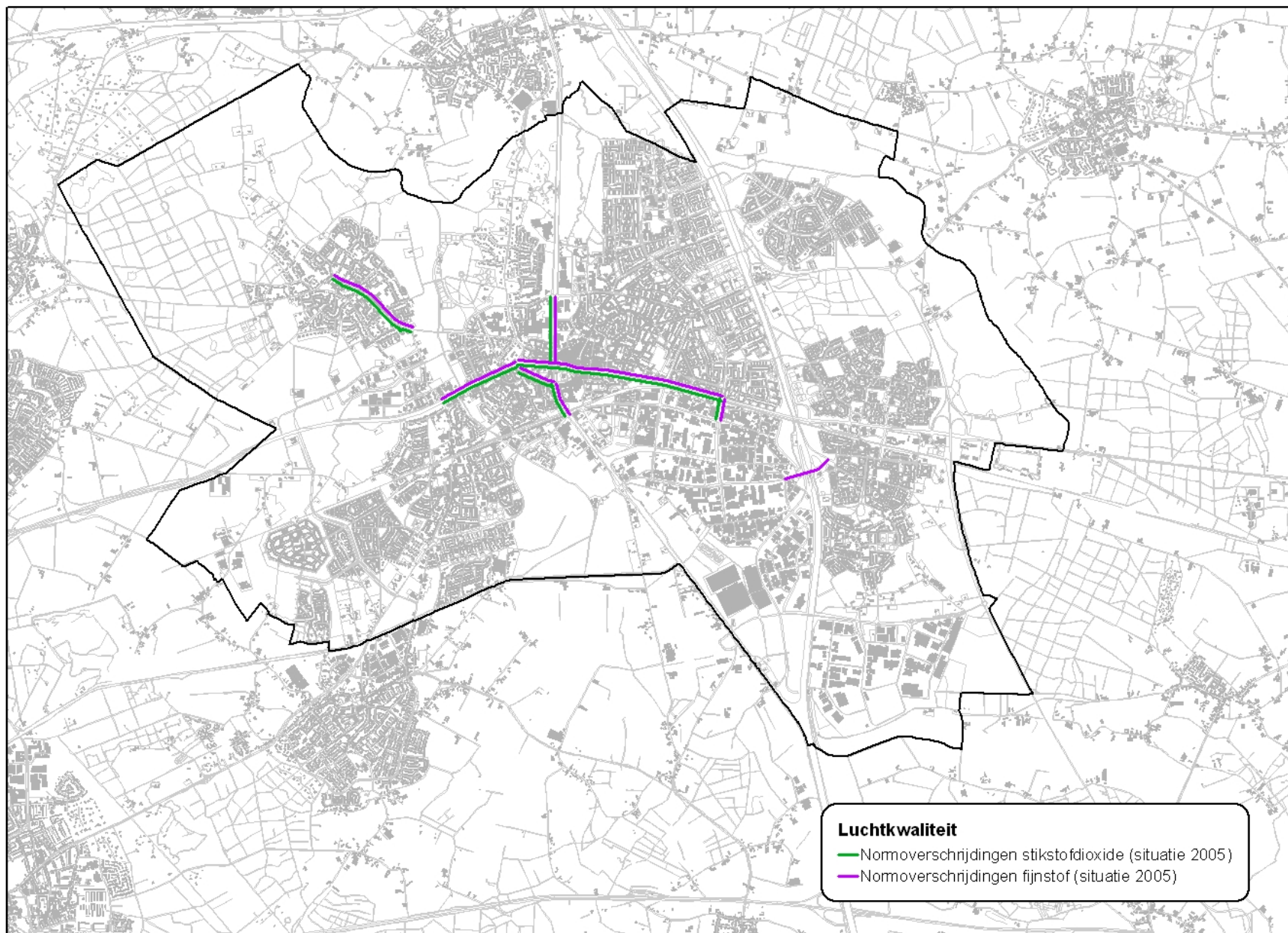
gehouden met het gemeentegrensoverschrijdende karakter van geurhinder.

Doelstellingen

Maatschappelijk doel:

De kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van luchtverontreiniging (lucht en stank) niet laten verslechteren en proberen om de kwaliteit waar mogelijk te verbeteren, vanuit het gedachtegoed van een duurzame leefomgeving.

CODE MP	DOELSTELLING
D 2.1	In 2015 wordt in Helmond aan de wettelijke normen voor fijnstof en stikstofdioxide voldaan door een structurele uitvoering van de maatregelen uit het luchtkwaliteitsplan.
D 2.2	Jaarlijks wordt over de luchtkwaliteit gerapporteerd.
D 2.3	In 2009 wordt over de voortgang van de maatregelen uit het luchtkwaliteitsplan gerapporteerd.
D 2.4	In 2008 maakt Helmond onderdeel uit van het meerjarenuitvoeringsprogramma van het Brabants Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.
D.2.5	In 2010 is een milieuzone rondom het centrumgebied ingesteld om schoner vrachtverkeer te stimuleren.
D.2.6	In 2008/2009 worden de mogelijkheden van gemeentelijk geurbeleid onderzocht.

EXTERNE VEILIGHEID

Situatie Helmond

Risico's zijn een vast onderdeel van onze samenleving. Risico's zijn veelal ongewenst. Soms nemen we ze echter ook bewust, bijvoorbeeld als we in de auto stappen. Het is zaak dat ongewenste risico's zoveel mogelijk worden vermeden. Als het gaat om milieu, vloeien risico's vooral voort uit sommige bedrijven en uit het transport van gevaarlijke stoffen. Alle risico's die gepaard gaan met een inrichting (bedrijf) zoals genoemd in de wet milieubeheer (die een milieuvergunning nodig hebben) vallen onder het besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) [dit is de](#) vigerende wetgeving waarop de gemeente beleid (beleidsvisie externe veiligheid) heeft gemaakt waarin zij aangeeft hoe men om wil gaan met bepaalde risico's.

In Helmond zijn zo'n 60 bedrijven als 'risicovol' te bestempelen. Dit wil zeggen dat er activiteiten plaatsvinden of stoffen zijn opgeslagen die in potentie een gevaar kunnen vormen. Het gaat daarbij om enkele grote bedrijven, maar ook bijvoorbeeld om de opslag van vuurwerk of om LPG-tankstations. Zolang veiligheidsprocedures voldoende in acht worden genomen, zijn deze risico's echter beheersbaar. Bedrijven hebben daar een eigen verantwoordelijkheid in. De gemeente, de brandweer en andere instanties stellen regels en handhaven deze strikt.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg is zodanig beperkt dat geen routing vereist is. Wel is er (nog) sprake van veel vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor wat

door de ingebruikname van de Betuweroute (2007) naar verwachting zodanig zal afnemen dat dit geen risico-knelpunt vormt. Evenals de eisen die gelden voor luchtkwaliteit, kunnen risico's ook gevolgen hebben voor de planontwikkeling.

Ambities en uitgangspunten

Helmond moet een veilige woon-, werk- en verblijfsomgeving zijn. Dit wil zeggen dat de gemeente niet alleen zicht maar ook grip op de veiligheidssituatie wil houden. Dit kan zij echter niet in alle gevallen alleen of zelf. Samenwerking met andere partijen (rijksoverheid, provincie, branches, regio/B5) is van groot belang. Zo voert de gemeente een continue lobby voor een reductie van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, maar is daarbij afhankelijk van het rijk.

Vanuit het milieubeleid worden strikte eisen aan bedrijven gesteld en gehandhaafd. De gemeente legt ook een duidelijke relatie tussen externe veiligheid en ruimtelijke ontwikkeling. De gevolgen van een calamiteit zijn immers sterk afhankelijk van wat er in de omgeving gebeurt. Er moet worden voorkomen dat (nieuwe) risicovolle activiteiten worden ontwikkeld in de woonomgeving. Dit moet in de ruimtelijke plannen worden vastgesteld en is tevens vastgelegd in de beleidsvisie externe veiligheid.

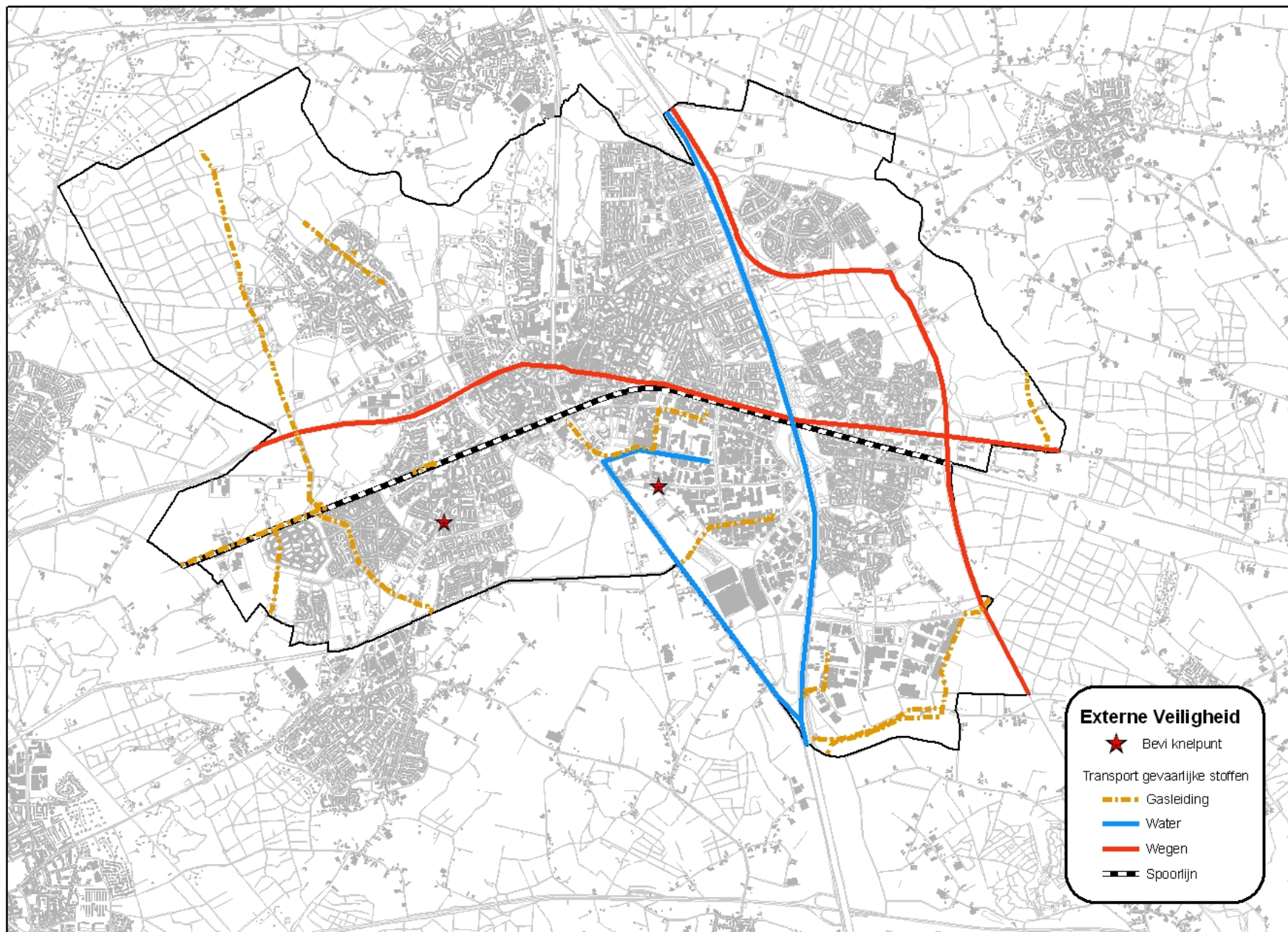
Tenslotte vindt de gemeente ook de eigen verantwoordelijkheid van burgers van groot belang. Er moet een balans zijn tussen feitelijke risico's en de risicobeleving. Risicocommunicatie is integraal onderdeel van het gemeentelijke veiligheidsbeleid.

Doelstellingen

Maatschappelijk doel:

De gemeente wil haar bewoners nu en in de toekomst een voldoende en transparant veiligheidsniveau bieden door een juiste afweging bij de totstandbrenging van (ruimtelijke) ontwikkelingen te maken, zonder hierbij de realisatie van de noodzakelijke ontwikkeling van Helmond uit het oog te verliezen.

CODE MP	DOELSTELLING
D 3.1	In 2010 zijn alle bestaande knelpuntsituaties voor externe veiligheid opgelost.
D 3.2	In 2007 zijn in B5-verband principeafspraken gemaakt over resttransporten over de spoorweg met het rijk.
D 3.3	In 2007 is het beheer van het risicoregister (RRGS) organisatorisch geborgd.
D 3.4	Het ontstaan van nieuwe knelpuntsituaties in de woonomgeving ten gevolge van verkeersontwikkelingen, ruimtelijke ontwikkelingen of vergunde bedrijfsmatige activiteiten wordt voorkomen.
D3.5	Externe veiligheid wordt standaard mee genomen in planoverwegingen en vergunningverlening.
D 3.6	In 2008 staat de risicokaart op de website van de gemeente.

GELUID

Situatie Helmond

Geluid is één van de bepalende elementen van leefkwaliteit binnen een gemeente. In Helmond wordt de geluidskwaliteit bepaald door diverse bronnen. Spoor- en wegverkeer, industrie, horeca, evenementen, burenlawaai en het stadion Helmond Sport 'kleuren' het geluid in Helmond. De geluidswetgeving stelt heldere normen aan het geluidsniveau waar bewoners aan blootgesteld mogen worden. In Helmond bestaat nog een voorraad aan woningen, waarvan ruim de helft gelegen aan het spoor, die blootgesteld zijn aan te hoge geluidsniveaus en waarvoor uiterlijk in 2020 gezien moet worden of geluidsreducerende voorzieningen noodzakelijk zijn.

Het horecagebied Havenplein/Steenweg, evenementen, het stadion Helmond Sport en burenlawaai zorgen geregeld voor klachten. Voor het geluid van horeca en evenementen voert Helmond gebiedsgericht beleid en heeft een horeca-concentratiegebied vastgesteld. Leidraad hierbij is het vastgestelde beleid in de nota 'Iedere dag feest?'.

Evenals de eisen voor luchtkwaliteit en externe veiligheid, kan geluid ook gevolgen hebben voor planontwikkeling. In sommige gevallen moet er gebouwd worden met zogenoemde dove gevels en moet nieuwe bedrijfsgrond worden uitgegeven tegen de achtergrond van de vastgestelde geluidscourntour inzake industrielawaai.

Ambities en uitgangspunten

Het beleid is erop gericht om bestaande knelpunten op te lossen en nieuwe te voorkomen.

In navolging van de Europese richtlijn omgevingslawaai stelt de gemeente Helmond een geluidsbelastingkaart op en beschikt in 2008 over een actieplan om bestaande geluidsknelpunten als gevolg van verkeer, horeca en industrie in de gemeente aan te pakken. Bij het te ontwikkelen actieplan zullen de geluidsambities worden afgestemd op de verschillende gebiedstypen en bijbehorende karakteristieken in Helmond.

Door mogelijkheden die veranderde wetgeving biedt, wil Helmond aan de hand van de ruimte die kan ontstaan door het geluidsniveau aan te passen aan de omgeving (normdifferentiatie) bedrijven laten profiteren waar dat kan met als doel ruimtelijke belemmeringen te voorkomen. Hierdoor kan er (uitbreidings)ruimte ontstaan op plaatsen waar de norm nu te veel geluidsruiimte bezet in de vergunning.

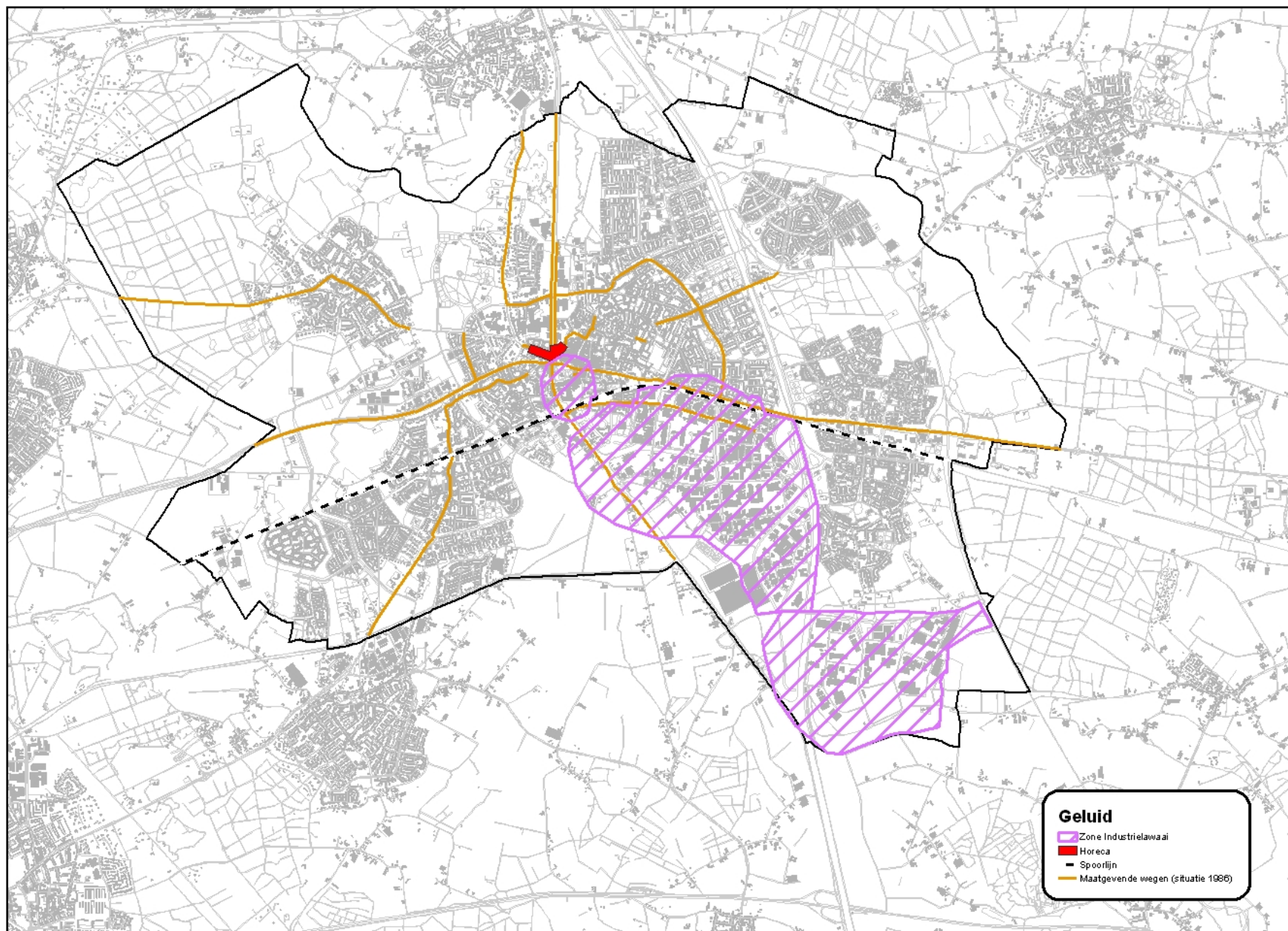
Onderdeel van het actieplan zal het wegwerken van de reeds bestaande geluidsaneringsvoorraad zijn. Voor de woningen gelegen aan het spoor is reeds gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor het realiseren van geluidschermen.

Doelstellingen

Maatschappelijke doelstelling:

De kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van geluidshinder niet laten verslechteren en verbeteren op die locaties waar sprake is van te hoge geluidsniveaus (op basis van wettelijke normen en/of beleidsmatig bepaald).

CODE MP	DOELSTELLING
D 4.1	In 2007 beschikt Helmond over een geluidbelastingkaart.
D 4.2	In 2008 beschikt Helmond over een actieplan voor geluidsknelpunten.
D 4.3	Geluid wordt meegenomen in mobiliteitsplannen en structuurvisies om zo de kwaliteit van de leefomgeving te optimaliseren.
D 4.4	Het aantal klachten over geluidsoverlast ten gevolge bedrijfsmatige activiteiten is in 2010 met 50% gedaald ten opzichte van 2005.
D 4.5	In 2020 heeft Helmond haar gehele geluidsaneringsvoorraad aangepakt.
D 4.6	Helmond wil de geluidsruiimte op bedrijfsterreinen beter benutten door toepassing normdifferentiatie.

KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Situatie Helmond

Verbranding van fossiele brandstoffen draagt bij aan het broeikaseffect. Hierdoor stijgen de temperatuur van de aarde en daarmee de zeespiegel. In 1997 zijn in Kyoto afspraken gemaakt over vermindering van uitstoot van broeikasgassen.

Helmond wil bijdragen aan het halen van deze doelstellingen. Meer specifiek is de Helmondse bijdrage vastgelegd in klimaatprojecten. Deze projecten zijn gericht op energiebesparing, omschakeling naar duurzame energie en terugdringing van uitstoot schadelijke stoffen of broeikasgassen bij huishoudens, bedrijven, gemeentelijke instellingen en het verkeer. Bij de bouw van woningen en utiliteitsbouw hanteert de gemeente het convenant duurzaam bouwen.

Naast het klimaat is ook de energieprijis een steeds belangrijker prikkel voor besparing van energie en het opwekken van duurzame energie. De afgelopen tien jaar zijn de prijzen voor elektriciteit en gas verdubbeld. De stijging van de prijzen zal de komende jaren waarschijnlijk alleen maar sterker worden. Dit zal een zwaardere last leggen op onder meer huishoudens (vooral lagere inkomens) en het bedrijfsleven. Energiebesparing wordt daarmee een belangrijk aandachtspunt, niet alleen vanuit ecologisch maar ook vanuit economisch en sociaal oogpunt.

Ambities en uitgangspunten

De aandacht voor klimaat en energie zal structureel worden verankerd in het gemeentelijke beleid. Dit wil zeggen dat de projecten die de gemeente nu heeft opgestart, een vervolg krijgen in een geïntegreerd klimaatbeleid voor de gemeente als geheel. Een belangrijk ijkpunt is de reductie van de CO₂-uitstoot en het gebruik maken van duurzame energie. Tevens zal het beleid rondom duurzaam bouwen worden geactualiseerd.

Dit betekent dat de gemeente bij de ontwikkeling, inrichting en herinrichting van woonwijken en het beheer en onderhoud van de openbare ruimte hogere eisen zal stellen aan het energieverbruik en het gebruik van duurzame energie. Bij nieuwbouw en vooral in de bestaande bouw (verouderde woningen die aan renovatie toe zijn) kan nog veel winst worden gehaald. Daarbij kan worden gedacht aan betere isolatie en het toepassen van duurzame energie (zonnecollectoren, warmtepompen, koude- warmteopslag etc.).

De gemeente zal daarbij ook nauw samenwerken met een aantal doelgroepen en sectoren zoals de woningbouwcoöperaties, projectontwikkelaars, architecten en stedenbouwkundigen. Ze zullen worden uitgedaagd om – ook met het oog op de financiële positie van de (toekomstige) bewoners – ‘duurzaamheid’ mee te nemen in het programma van eisen bij nieuwbouw, bestaande bouw, renovatie, of utiliteitsbouw.

Het doelmatig gebruik van energie dient onderwerp van overleg te zijn bij het verlenen van bouw en milieuvergunningen.

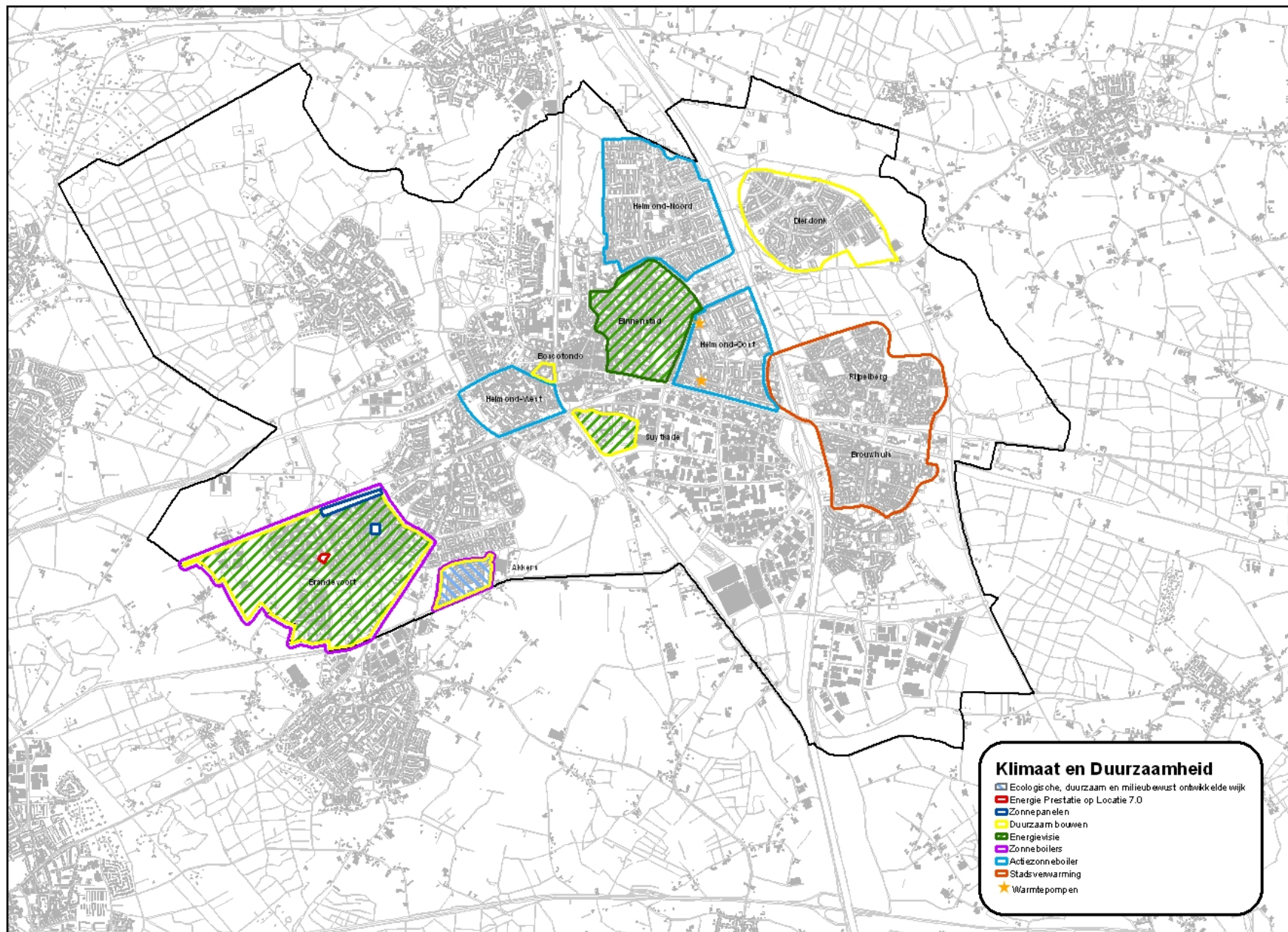
Van belang is dat de gemeente ook zelf het goede voorbeeld geeft. Het gemeentelijke energieverbruik kan en moet flink omlaag. Bovendien moet in de toekomst een belangrijk deel van het gemeentelijke energieverbruik op duurzame wijze worden opgewekt.

Doelstellingen

Maatschappelijk doel:

Bijdragen aan een lager en duurzamer energieverbruik en het toepassen van duurzame (bouw)middelen in de gemeente met als doel de toename van het broeikaseffect tegen te gaan en onze bijdrage te leveren aan een duurzame samenleving.

CODE MP	DOELSTELLING
D 5.1	Vanaf 2009 is integraal klimaatbeleid ontwikkeld.
D 5.2	In alle op te stellen wijkvisies wordt duurzaamheid en energie als onderdeel meegenomen.
D 5.3	Vanaf 2008 bestaat 100% van de door de gemeente Helmond ingekochte elektriciteit uit groene stroom.
D 5.4	Vanaf 2008 zal de gemeente duurzaamheid betrekken bij de inkoop van producten en diensten.
D 5.5	Vanaf 2008 wordt energieverbruik van een aantal gemeentelijke gebouwen en installaties geregistreerd en met 10% teruggedrongen.
D 5.6	Bij een gemeentelijke ruimtelijke ontwikkeling zal toepassing van koude warmte opslag worden betrokken.

GROEN, NATUUR EN WATER

Situatie Helmond

Helmond is een stedelijke gemeente met een relatief klein areaal aan buitengebied waarbinnen relatief veel natuurgebied. Zo hebben de gebieden de Bundertjes, de Stiphoutse bossen, Groot Goor en Overbrug een ecologische waarde. Naast de genoemde bos- en natuurgebieden zijn de beekdalen voor Helmond belangrijk. Ook hebben het Eindhovens kanaal, de kanaalomleiding en de oude Zuid Willemsvaart een ecologische functie.

Helmond heeft haar groen- en waterbeleid neergelegd in het gemeentelijk Landschapsbeleidsplan (1997) en het gemeentelijk Waterplan (2000). De relatie tussen groen- en waterbeleid is de afgelopen 10 jaar steeds duidelijker geworden en komt tot uitdrukking in (deels) nieuw op te stellen beleidsplannen, zoals het Waterplan 2006-2010, het beleidsplan Stedelijk Groen en het Landschapsontwikkelingsplan.

In relatie tot de strategische milieuvisie zijn met name de kwaliteitsaspecten belangrijk. Voor de waterkwaliteit gelden normen en richtlijnen die deels vanuit Rijk en Europa zijn opgelegd. Belangrijk hierin is de zgn. Kaderrichtlijn Water (KRW), die van alle Europese lidstaten eist dat zij voor hun oppervlaktewater een 'goed ecologisch potentieel' realiseren. Op dit moment is voor het deelstroomgebied van de Aa en Goorloop, waar Helmond onderdeel van uitmaakt, een gebiedsproces opgestart om de ecologische doelen en de bijbehorende waterkwaliteitsnormen helder te krijgen.

Beïnvloedingsbronnen van de waterkwaliteit, die direct te maken hebben met het gebruik van de omgeving door de mens zijn: riooloverstorten, gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen, gebruik van uitlogende bouwmetalen zoals koper, zink en lood, afstromend wegwater en atmosferische depositie. Deze onderwerpen worden in het Waterplan verder uitgewerkt.

Een ander belangrijk aspect van milieu en water is het grondwaterbeschermingsbeleid. In Helmond ligt een grote drinkwaterwinning, die via regels in de Provinciale Milieuverordening beschermd wordt tegen verontreinigingsbronnen.

Ambities en uitgangspunten

Een groene omgeving draagt bij aan de vergroting van de leefbaarheid van de stad en heeft een positief effect op milieuthema's zoals luchtkwaliteit (absorptie verontreiniging) en geluid (demping). Verlies aan groen en natuurwaarden zal dan ook worden gecompenseerd. Helmond volgt ten aanzien van natuurcompensatie het provinciaal beleid. De potenties die de stad heeft voor natuur zullen zoveel mogelijk benut moeten worden om zodoende de relatie tussen het stedelijk en buitengebied te versterken. Helmond zal zich daarnaast samen met andere overheden inspannen om de doelstelling ten aanzien van de landelijke ecologische hoofdstructuur te realiseren.

Gezien het belang van de natuurwaarden in Helmond is het wenselijk deze waarden te borgen in op te stellen deelplannen. Voor het op te stellen beleid gelden daarbij de volgende uitgangspunten:

- Het beleid moet gericht zijn op behoud van biodiversiteit
- Het beleid moet gericht zijn op kansen voor ecologie
- Afstemming met waterbeleid en stedelijke ontwikkeling
- Bewaking van het beleid.

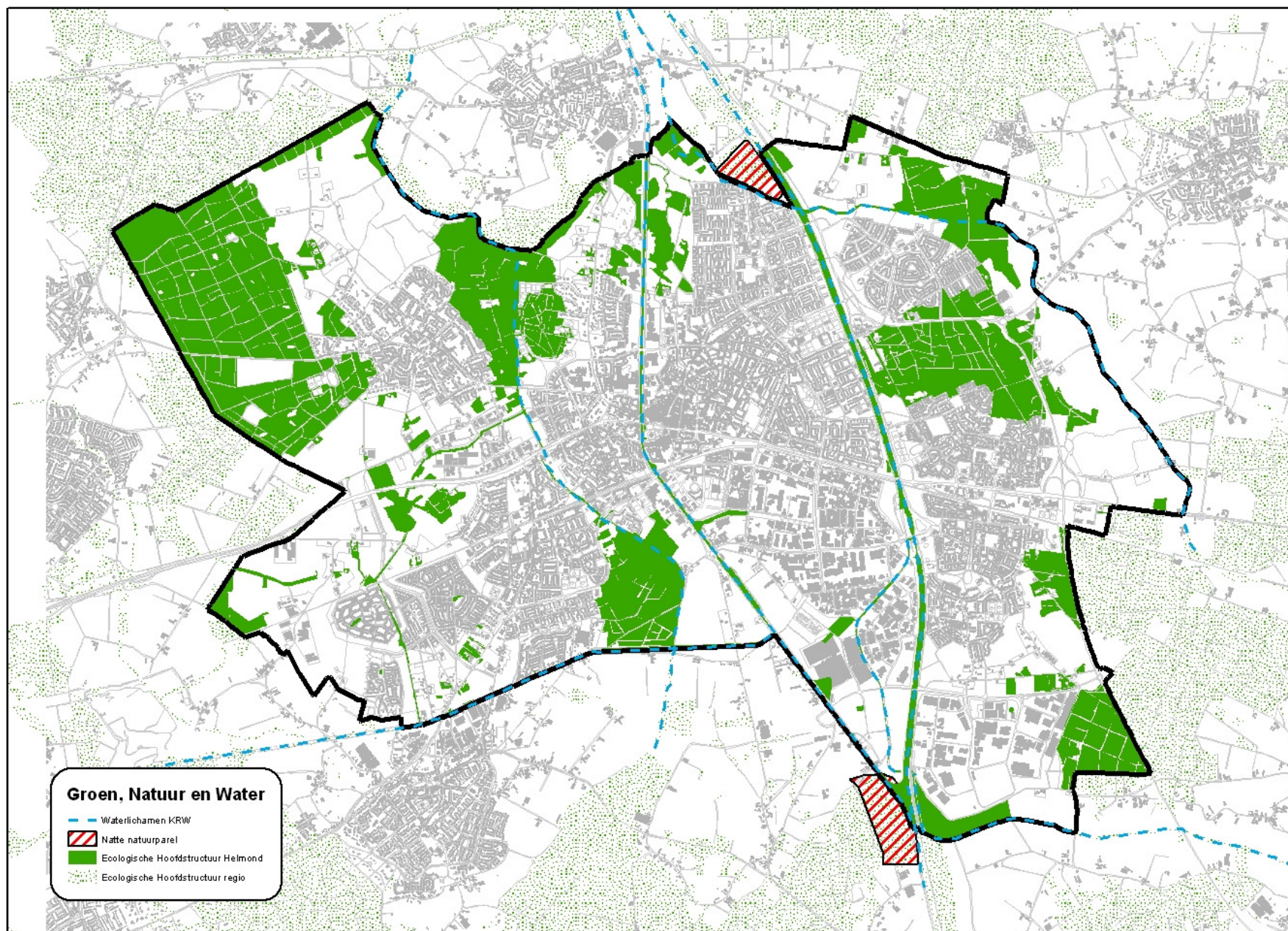
Er wordt ingezet op het opwaarderen van watersystemen, waarmee de mogelijkheid wordt geboden tot een meervoudige betekenis van het water, zoals recreatie, ecologie en cultuurhistorie. Naast verhoging van de waterkwaliteit zal, in samenwerking met het waterschap, worden ingezet op aanpak van verdroging van bos- en natuurgebieden. Hiervoor zijn er onder meer 'natte natuurparels' (verdroogde natuurgebieden) aangewezen waar de verdroging is in 2012 opgelost moet zijn. Een verdere uitwerking van ambities voor waterkwaliteit zijn te vinden in het Waterplan van de gemeente Helmond.

Doelstellingen

Maatschappelijke doelstelling

Het bereiken en bewaken van een goed ecologisch potentieel bij de ontwikkeling van de stad waarmee een gezonde en leefbare stad wordt gewaarborgd.

CODE	DOELSTELLING
MP	
D 6.1	In 2018 is de ecologische hoofdstructuur gerealiseerd.
D 6.2	In 2008 is een ecologische kansen- en ambitiekaart beschikbaar.
D 6.3	In 2009 is een monitoringssysteem operationeel voor het volgen van het ecologisch beleid
D 6.4	In 2015 voldoet het water in Helmond aan de norm van een 'Goed Ecologisch Potentieel'.

AFVAL

Situatie Helmond

De hoeveelheid afval stijgt jaarlijks. Aangezien storten van afval veel ruimte inneemt, wordt veel vuil verbrand. Dit zorgt voor luchtvervuiling en storten brengt risico's voor bodem- en grondwater met zich mee. Afvalpreventie en –hergebruik hebben dan ook de voorkeur. De gemeente heeft de zorgplicht om afvalpreventie te stimuleren en het huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen.

In Helmond is de hoeveelheid afval in kilogram per inwoner de laatste drie jaar constant gebleven. Helmond heeft de landelijke doelen voor afvalscheiding voor groente, fruit en tuinafval (GFT) gehaald, maar de doelen voor papier, glas, klein gevaarlijk afval (KGA) en textiel echter nog niet. Dit ondanks diverse initiatieven om de doelen te halen. Naast afvalscheiding is zwerfvuil ook een aandachtspunt.

Ter verhoging van het serviceniveau aan de inwoners van Helmond zijn een aantal projecten al uitgevoerd, waaronder vervanging van vuilniszakken door containers (project 'van zak naar bak'), invoering van een volumesysteem en in pandige afvalverzameling. Dit ter voorkoming van zwerfafval, hygiëne en vergroting van burgerverantwoordelijkheid ten aanzien van afvalinzameling. Daarnaast zijn afvalstromen van bedrijven in beeld gebracht en de vergunningen hierop aangepast.

Ambities en uitgangspunten

De ambitie voor huishoudelijk afval is eenduidig: een hoog serviceniveau tegen een betaalbare prijs. Helmond zet in op het voorkomen en verminderen van afval door het stimuleren van hergebruik. Hergebruik van textiel en wit- en bruingoed gaat via de Kringloopwinkel. Er wordt ingezet op het halen van de landelijke inzamelingsdoelstellingen in het algemeen en voor oud papier, glas, KGA en textiel in het bijzonder. Zo zal met name het service- en voorzieningenniveau ten aanzien van papier en glas verhoogd moeten worden. Aangezien papier de grootste afvalstroom veroorzaakt, wordt deze als eerste aangepakt, door optimalisering van inzameling bij hoogbouw en een gegarandeerde minimale inzameling van één keer per twee weken. Voor glaszameling is niet het aantal, maar de juiste plaats van de glasbakken leidend. Om afvalscheiding te stimuleren is meer inzicht nodig over het rendement van afvalscheiding.

Helmond zet in op aanpak van zwerfvuil. Hiervoor loopt een proef in Helmond met gebiedsgerichte kwaliteitsambities voor beheer. Voor het centrum (citygebied) is het hoogste ambitieniveau bepaald.

In het kader van parkmanagement zal op de bedrijventerreinen aandacht besteed worden aan de (gemeenschappelijke) afvalinzameling, waarbij preventie een belangrijk uitgangspunt is gezien zowel de milieu als economische winst die hiermee wordt bereikt.

Ten slotte zal de gemeente de hoeveelheid kantoorafval van gemeentelijk instellingen en gebouwen gaan monitoren en reduceren.

Doelstellingen

Maatschappelijk Doel:

Het verkrijgen van een optimaal leefklimaat tegen aanvaardbare kosten, waarbij preventie en duurzame verwerking van afval als belangrijkste uitgangspunten worden gezien.

CODE MP	DOELSTELLING
D 7.1	In 2010 is de hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner met 10% gedaald t.o.v. 2002.
D 7.2	In 2008 wordt de inzameling van kleding geoptimaliseerd.
D 7.3	In 2008 is de papierinzameling bij hoogbouw geoptimaliseerd.
D 7.4	Vanaf 2008 wordt de hoeveelheid geproduceerd kantoorafval van alle gemeentelijke instellingen en gebouwen geregistreerd.
D.7.5	Vanaf 2007 worden in alle nieuwe (milieu)vergunningen voorschriften voor afvalpreventie opgenomen.
D 7.6	Er wordt actief gecontroleerd op zwerfafval en het illegaal aanbieden van afval.

DEEL III: INTEGRALE AMBITIES

INLEIDING

Door de aandacht voor milieu sinds ongeveer 1990 is de afgelopen 10-15 jaar veel winst geboekt. Met het nieuwe regeerakkoord krijgt milieu weer een nieuwe impuls.

De belangrijkste milieuwinst kan de komende periode worden geboekt door een goede integratie van milieu met andere beleidsterreinen. Soms zal milieu daarbij een (integrale) randvoorwaarde zijn. Bijvoorbeeld waar gezondheid en veiligheid in het geding zijn. Soms kan milieu een belangrijke extra toegevoegde waarde hebben bij het realiseren van een bepaalde ruimtelijke kwaliteit. Bijvoorbeeld door voldoende aandacht voor water en groen in de woonomgeving.

Voor de gemeente Helmond zal de komende jaren de milieukwaliteit bij de stedelijke ontwikkeling een belangrijke randvoorwaarde moeten zijn voor het waarborgen van een kwalitatief goede leefomgeving in de toekomst. Ingezet wordt op duurzaamheid, zowel bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen als bij bestaande situaties die worden geherstructureerd.

Aandacht voor milieu staat dus niet op zichzelf, maar is ook van belang om ook de doelstellingen in het kader van de leefbaarheid van de stad te realiseren.

Basisprincipes integratie milieu

Bij deze integratie hanteert de gemeente vier basisprincipes:

- a) Stand-still
- b) Saneren
- c) Compenseren
- d) Intensiveren

Stand-still

Daar waar de milieukwaliteit voldoet aan de wettelijke normen, wordt gewaarborgd dat de kwaliteit hier gelijk blijft.

Saneren

Daar waar de milieukwaliteit onder de maat is, worden maatregelen genomen om de kwaliteit te verbeteren. Dit geldt bijvoorbeeld voor een aantal situaties waar geluid, luchtkwaliteit, veiligheid en bodemkwaliteit in het geding zijn.

Compenseren

Soms kan een locatie alleen worden ontwikkeld door een vermindering van de milieukwaliteit of kan een onvoldoende milieukwaliteit op een bepaalde locatie niet worden verbeterd. In die situaties wordt bekeken of dit verlies of tekort op andere locaties of binnen andere compartimenten kan worden gecompenseerd. Zo kan bijvoorbeeld in het centrum van Helmond een hoger geluidsniveau acceptabel zijn dan in de woonwijken.

Intensiveren

Voor al daar waar kansen liggen op duurzame ontwikkeling, zal een intensivering van maatregelen worden voorgestaan. Dit geldt zowel voor het (her)ontwerp van een gebied, de feitelijke inrichting en realisatie als voor het beheer. Zo zal nadrukkelijk worden bekeken hoe Helmond op het vlak van energiebesparing en omschakeling op duurzame energie, een belangrijke slag kan maken.

Voor de verschillende gebieden geeft de milieuvisie aan hoe de gemeente de komende jaren – in het kielzog van het ASP – met de verschillende milieucompartimenten omgaat.

	Beheersen	Saneren	Compenseren	Intensiveren
Bodem				
Lucht				
Veiligheid				
Geluid				
Energie				
Afval				
Groen en water				

In dit deel wordt eerst de relatie milieu en de verschillende beleidsterreinen geschetst en wordt vervolgens per gebiedstype aangegeven waar de kansen en aandachtspunten liggen voor het halen van integrale ambities.

RELATIE MILIEU EN ANDERE BELEIDSTERREINEN

Ruimtelijke inrichting en milieu

De opgave voor de gemeente in de komende 25 jaar is de kwaliteit van de stad verbeteren, vooral op het niveau van de wijken en de stedelijke voorzieningen. De contouren daarvoor zijn uiteengezet in het Algemeen Structuurplan (ASP).

Belangrijke aandachtspunten in de relatie tussen de Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu in de gemeente Helmond zijn daarbij:

- *waarborgen* dat op het planniveau van de verstedelijking natuurwaarden niet alleen worden beschermd maar natuurwaarden ook worden versterkt;
- *bewaken* milieukwaliteiten van transformatiegebieden;
- *verstevigen* positie van de ecologische hoofdstructuur in ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente;
- komen tot een duidelijke visievorming vanuit milieu voor de randgebieden tussen stedelijk en landelijk gebied. (geledingszones).

De gemeente streeft er naar om milieu in alle fasen van de ruimtelijke ontwikkeling een volwaardige plaats te geven. Het waarborgen van leefbaarheid, veiligheid en gezondheid zijn daarbij belangrijke en harde randvoorwaarden. Het investeren in duurzaamheid is daarbij een belangrijk streven.

Bouwen en milieu

Een duurzaam gebouw is een gebouw dat voldoet aan de kwaliteitseisen van deze tijd (energiezuinig, duurzaam gebruik, gezond, milieuvriendelijke materialen, ruimtelijke kwaliteit etc.). Duurzaam bouwen heeft invloed op verschillende gebieden: materiaalgebruik, energiegebruik, waterverbruik, afval, mobiliteit en ecologie van de woonomgeving. Helmond hanteert bij bouwactiviteiten, waarbij zij een rol speelt het gedachtegoed van een duurzame ontwikkeling.

Helmond streeft uiteindelijk naar een structurele toepassing van duurzaamheidsuitgangspunten in de bouw en stedelijke ontwikkeling zodat tot een optimale leefbare woonomgeving wordt gekomen.

Verkeer en Milieu

Door de groeiende automobilititeit komt de bereikbaarheid van de stad en de regio in het gedrang. De groeiende automobilititeit heeft ook een negatieve invloed op de kwaliteit van de leefomgeving en de gezondheid.

Om deze problemen het hoofd te bieden gaat de studie Hoofdwegenstructuur uit van 'Het ontwerpen van een op de ambities van Helmond gerichte verkeersstructuur, welke inspeelt op de mobiliteitsontwikkeling binnen en buiten de stad en een duurzame bereikbaarheid van stad en centrum garandeert en bijdraagt aan een hoogwaardig leef- en woonmilieu voor de bevolking van Helmond'.

Deze ambitie wordt gerealiseerd door optimalisatie van verkeersstromen, door aanpassen van kruispunten en verkeersregelinstanties en de plannen voor de aanleg van het Cortenbachtracé, realisatie van de centrumsring, realisatie van spoorweg onderdoorgang bij de Stationsknoop en aanleg van de Noordelijke tangent. Daarnaast zet de gemeente o.a. in op een pilot voor groene golf voor vrachtverkeer, minder en schoner vrachtverkeer en vermindering goederenvervoer met dieseltreinen. Ten slotte zijn stimulering van fietsgebruik, openbaar vervoer en vervoersmanagement bij bedrijven belangrijke speerpunten voor een duurzame mobiliteitsontwikkeling.

De gemeente streeft naar een duurzame en evenwichtige groei waarbij een goede balans wordt gevonden tussen bereikbaarheid aan de ene kant en veiligheid en leefbaarheid aan de andere kant.

Economie en Milieu

Helmond is onderdeel van één van de economische kernregio's van ons land. De stad heeft gekozen voor een groeistrategie. Het economisch beleid is primair gericht op:

- het creëren van een attractief vestigingsklimaat en productiemilieu;
- het stimuleren van de ontwikkeling van werkgelegenheid en de bestrijding van werkloosheid;
- versterking van de positie van stad en regio in het ruimtelijk economische netwerk.

De ruimte voor bedrijvigheid in Helmond wordt steeds schaarser en moet efficiënter en intensiever worden gebruikt.

Herstructurering van Hoogeind, ontwikkeling van businesspark Brandevoort en bedrijfsterrein Scheepstal zijn ontwikkelingen die in Helmond plaatsvinden en gepland zijn. Tevens bestaat de wens op het BZOB naar het zuiden uit te breiden. Deze ontwikkelingen kunnen enerzijds problemen met zich meebrengen voor de leefbaarheid (bedrijvigheid in de woonomgeving), maar anderzijds ook kansen bieden om economische activiteiten op basis van duurzaamheid in te richten.

De gemeente wil duurzame bedrijvigheid meer stimuleren en een meer duurzame inrichting van bedrijfsterreinen bevorderen. Samenwerking op bedrijfsterreinen op punten als afval(preventie) en energie- en waterverbruik zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

Natuur, Recreatie en Milieu

In Helmond zijn water, natuur en landschap belangrijke elementen in de kwaliteit van de stedelijke ontwikkeling. Het inzetten op het behoud en bescherming van de groen- en waterstructuren krijgt daarin prioriteit. Zeker in de randen van de gemeente is het landelijk gebied verweven met het stedelijke gebied. Natuur, wonen en recreatie gaan daarbij geleidelijk in elkaar over. Zo spelen in Dierdonk, Brandevoort, Suytkade water en groen een prominente rol in recentelijk ontwikkelde stedenbouwkundige plannen. Voor de kwaliteit van infrastructuur en stedelijke ontwikkeling zijn bodem(structuur), water en natuur- en landschapswaarden uitgangspunt, drager en impuls. Dit sluit aan bij de lagenbenadering van het Provinciaal en Rijksbeleid.

De gemeente wil in randen van de stad de verwevenheid met het groene buitengebied versterken. Dit kan niet alleen een versterking van het leefklimaat van de woonomgeving betekenen, maar ook bijdragen aan het behoud en de versterking van flora en fauna in het Peelgebied.

Beheer en onderhoud openbare ruimte en Milieu

Een bereikbare stad waar iedereen graag wil wonen, werken en recreëren vraagt onder meer om een goed beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Vanuit beheer en onderhoud liggen verschillende aangrijpingspunten voor milieu bijvoorbeeld door beheersgericht ontwerpen zodat (chemische) onkruidbestrijding tot een minimum kan worden beperkt.

De gemeente wil op het gebied van water (waterkwaliteit), riolering, afval en groenonderhoud al in de planontwikkeling meer rekening gaan houden met het beheer van een gebied. Door beheergericht ontwerp of ontwerpgericht beheer kan milieuwinst worden geboekt.

INTEGRALE AMBITIES PER GEBIEDSTYPE

CENTRUMGEBIED

Het centrum van Helmond wordt gekenmerkt door een vooroorlogse stadskern met traditionele stedelijke en culturele voorzieningen en een mix van woon- en werkfuncties. Kanaal, spoor en traverse doorkruisen het centrum waardoor onder meer groen- en waterelementen worden gefragmenteerd en geïsoleerd. Het centrum is het kloppend hart van Helmond en vormt een bindend element in de Helmondse samenleving.

De toekomstige ontwikkeling van de binnenstad van Helmond staat verwoord in het Masterplan Helmond Centrum. Via een aantal grote projecten (Suytkade, Centrumontwikkeling, Stationskwartier en de Hoofdwegenstructuur) wordt gewerkt aan de toekomst. Ontwikkelingen in de gebieden Suytkade en Stationszone zijn in deze tekst nader uitgelicht.

Knelpunten en kansen

Knelpunt voor het centrumgebied is de luchtverontreiniging, stank en geluidsoverlast veroorzaakt door het verkeer. Naast geluidsoverlast door verkeersbewegingen, wordt overlast veroorzaakt door het horecaconcentratiegebied Havenplein/Steenweg. De Nota 'Elke dag Feest?' biedt echter mogelijkheid voor het toepassen van gebiedsspecifiek (geluid) beleid. Knelpunten ten aanzien van externe veiligheid doen zich voor als gevolg van het huidige transport van gevaarlijke stoffen over het spoor waar na in gebruikname van de Betuweroute naar verwachting verandering in komt. Verder is in het centrumgebied het grondwater vervuild als gevolg van bedrijvigheid en zijn de groen- en waterstructuren versnipperd.

Ontwikkelingen in de binnenstad zullen leiden tot inbreiding en verdichting. Dit betekent dat milieubelastende en milieugevoelige functies dicht bij elkaar komen te liggen wat kan leiden tot potentiële hinderproblemen. Tegelijkertijd leiden de centrumontwikkelingen tot een nieuwe dynamiek waarin ook kansen voor milieu liggen. Het vroegtijdig en volwaardig betrekken van milieu in de ontwikkel- en realisatiefase kan leiden tot win-win situaties, bijvoorbeeld bodem- en grondwatersanering in ontwikkelingslocaties en situering van bebouwing in relatie tot vermindering van geluidsoverlast. Het centrumgebied van Helmond is daarnaast proefgebied voor de bestrijding van zwerfafval (gebiedsgerichte kwaliteitsambities openbare ruimte).

Suytkade

Begrensd door de Zuid Willemsvaart, de herstelde waterloop van de Aa en Hoogeind ligt Suytkade. In Suytkade worden de komende jaren woningen in een centrum stedelijk woonmilieu gerealiseerd en vindt transformatie van oude industrieterreinen plaats. De geluidsruimte op het industrieterrein Hoogeind is sturend voor de ontwikkelingen op Suytkade. Hoe om te gaan met de geluidscontouren en hoe groenstructuren zoveel mogelijk te waarborgen zijn aandachtspunten voor de ontwerp- en realisatiefase van dit gebied. Daarnaast kunnen kansen ten aanzien van milieu worden benut op het vlak van duurzaam energieverbruik, groen en duurzaam bouwen. Ook het kanaal, wat bepalend is voor de inrichting van Helmond biedt kansen voor milieu. De ontwikkeling van Suytkade heeft namelijk grote impact op het kanaal en hier wordt optimaal ingespeeld op de kansen en belevingswaarde die het kanaal biedt en worden nieuwe functies op deze waterverbinding georiënteerd.

Stationszone (Centraal)

Naast een verbinding vormt het spoor ook een barrière doordat de gelijkvloerse kruisingen een goede doorstroming van het overige verkeer belemmeren. Dit heeft een negatief effect op de luchtkwaliteit. Daarnaast vormt het huidige transport van gevaarlijke stoffen over het spoor door de stad een potentiële belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen bij het spoor en de stations. Samen met marktpartijen worden de komende jaren de mogelijkheden van de spoorzone onderzocht en in een ruimtelijke visie vertaald. Herinrichting kan daarbij een bedreiging vormen voor externe veiligheid, maar kan daarentegen de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving verbeteren. Kansen voor milieu liggen dan ook in de ontwerpfase om rekening te houden met de onderwerpen externe veiligheid, geluids- en bodemaspecten.

Ambities en uitgangspunten

Het centrumgebied staat veel nieuwe ontwikkelingen te wachten. Daarmee liggen de voornaamste aangrijpingspunten voor milieu in de ontwikkelings- en realisatiefase. Het vroegtijdig en volwaardig betrekken van milieu, waarbij de thema's luchtkwaliteit, externe veiligheid, geluid, bodem-, en grondwaterkwaliteit en groenstructuren centraal staan, is daarbij cruciaal.

Ontwikkeling van het centrumgebied met behoud en waar mogelijk verbetering van de leefbaarheid is dan ook de ambitie. Door met milieu integraal aan te haken op de dynamiek van de centrumontwikkelingen, worden

milieukwaliteiten behouden en waar mogelijk verbeterd en wordt vergroting van de milieudruk voorkomen. Integrale ontwikkeling, saneren, reduceren, beheeren maar ook compenseren staan daarbij voorop. Het bestrijden van de vergroting van de milieudruk kan ook betekenen dat op locaties in het centrum waar de milieudruk niet of nauwelijks terug te dringen is een hogere milieudruk wordt toegestaan, maar dat deze extra druk wordt gecompenseerd op andere locaties waar de druk kan afnemen.

Het centrum van Helmond moet een plaats zijn waar mensen graag willen wonen, werken en recreëren.

Voornaamste uitgangspunten hierbij zijn:

- Milieu vroegtijdig en op maat betrekken bij alle nieuwe (ruimtelijke) centrumontwikkelingen;
- met een gebiedsgerichte aanpak normen voor het centrumgebied afstemmen op optimale combinaties tussen milieu en ruimtelijke ontwikkeling.

Maatregelenmatrix

	beheersen	Saneren	Compenseren	Intensiveren
Bodem	•	•		
Lucht	•	•	•	
Veiligheid	•	•		
Geluid	•	•	•	
Energie				•
Afval				•
Groen en water				•

Maatregelen:

- saneren bodemverontreiniging op herontwikkelingslocaties
- te veel aan geluidshinder saneren door bronmaatregelen danwel compenseren op locaties waar mogelijkheden zijn geluidshinder te beperken (bijv. door verkeersmaatregelen)
- luchtkwaliteit verbeteren door het nemen van verkeersmaatregelen

WOONGEBIEDEN

Het ASP beschrijft het veelzijdige 'palet van Helmondse wijken'. In de wijken ten oosten van de kanaalomlegging ligt het accent sterk op de functie wonen of werken. De wijken ten westen van de Goorloop worden gekenmerkt door een aantal dorpskarakteristieken, waaronder een veelzijdigheid aan functies. Tussen beide 'flanken' ligt het centraal stedelijk gebied met de stadskern en de oudere stedelijke uitbreidingswijken (zie hiervoor verder de paragraaf 'Centrum').

Het woongebied van Helmond kan onverdeeld worden in:

- Transformatiegebieden: Binnenstad-Oost en Helmond-West;
- Bestendige gebieden: Helmond Oost, Helmond 't Hout, Brouwhuis, Stiphout en Rijpelberg.
- Nieuwe en/of uitgebreide woongebieden: Brandevoort, Warande

Knelpunten en kansen per type woongebied

Tot 2015 vinden met name in de wijken Brandevoort, Helmond West en Warande nieuwe ontwikkelingen plaats. Als gevolg van de dynamiek in deze wijken liggen hier de voornaamste kansen voor milieu (in de ontwerp en realisatiefase). Deze wijken zijn dan ook nader beschreven. Aangrijpingspunten voor de overige wijken liggen voor milieu met name in de beheer- en onderhoudsfase.

Transformatiegebieden

Binnenstad-Oost

In Binnenstad-Oost vindt een integrale en fundamentele (gebiedsgerichte) aanpak van de wijk plaats waarbij de bestaande voorraad in een langjarig traject wordt geherstructureerd. Denk bijvoorbeeld aan Vossenbergh, Zonnekwartier, het Tiendplein en het kloppend hart van de wijken: de Heistraat. Uitgangspunt van deze stedelijke vernieuwing is verbetering van de fysieke leefomgeving en leefbaarheid in de wijken. Niet alleen woningen worden gesloopt en gebouwd, maar ook de openbare ruimte, het groen, het water etc. worden daarom aangepakt. Herstructurering van de binnenstad-oost is reeds in volle gang, waardoor de kansen voor milieu - voor zover in de ontwerpfase niet meegenomen - in de realisatie en beheerfase liggen. Bodem en waterkwaliteit kunnen worden verbeterd, groenstructuren kunnen worden aangelegd en duurzaam bouwen wordt en kan worden gestimuleerd.

Helmond-West

In Helmond-West ligt tot 2015 een woonopgave voor nieuwbouw, maar met name ook vervangende nieuwbouw. Kenmerkende factoren voor Helmond-West zijn het spoor, het kanaal en daarnaast bestaat er een problematische hoofdwegenstructuur en ontbreekt een schakel tussen de Traverse en de Heeklaan. Deze factoren leiden tot knelpunten ten aanzien van geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. De verkeersstroom kan worden geoptimaliseerd door de aanleg van het Cortenbachtracé waarmee de centrumring wordt vervolmaakt. Daarnaast zijn verspreid door de wijken

bedrijven gevestigd die tot dezelfde knelpunten kunnen leiden en is er sprake van bodemverontreiniging. Door aan te sluiten bij de geplande fysieke veranderingen die tot doel hebben een kwaliteitsimpuls te geven aan de sociale cohesie in de wijk en de algemene uitstraling van de wijk, worden kansen voor milieu gecreëerd.

Maatregelenmatrix transformatiegebieden

	Beheersen	Saneren	Compenseren	Intensiveren
Bodem	•	•		
Lucht	•	•		
Veiligheid	•	•		
Geluid	•	•	•	
Energie				•
Afval				•
Groen en Water				•

Maatregelen:

- Saneren bodemverontreiniging herontwikkelingslocaties
- Energiemaatregelen treffen bij nieuwbouwwoningen
- Meer aandacht voor groen in de openbare ruimte

Bestendige gebieden

Bestendige woongebieden in Helmond zijn:

- Helmond-Oost
- Helmond 't Hout:

- Brouwhuis
- Stiphout
- Rijpelberg

In deze kernen en wijken ligt de nadruk op behoud van de huidige milieukwaliteiten, met name op het gebied van groen en water.

Maatregelenmatrix bestendige woongebieden

	Beheersen	Saneren	Compenseren	Intensiveren
Bodem	•			
Lucht	•			
Veiligheid	•			
Geluid	•			
Energie	•			
Afval	•			
Groen en water				•

Maatregelen:

- Versterken van de(ecologische) groenstructuur

Nieuwe woongebieden

Brandevoort

Brandevoort is een grote uitbreidingslocatie die nog volop in ontwikkeling is. Kansen voor milieu liggen met name in de

realisatie en beheerfase. Daar waar nog ruimte is, zijn er kansen in de ontwikkelingsfase. Zo lopen er in Brandevoort, in het kader van het gevoerde klimaatbeleid, projecten om het energieverbruik in de wijk te verminderen. Kansen liggen verder in de ontwikkeling van de 'planranden Brandevoort' als uitloopgebieden en het Coovels Bos als kwetsbaar natuurgebied. Om het 'groene' karakter van de wijk Brandevoort te versterken, nemen ecologische corridors en de eco-zone (het groengebied tussen Eindhovens kanaal en de spoorlijn) een belangrijke plek in..

De situering van milieubelastende en milieugevoelige activiteiten in elkaars nabijheid, vormt een knelpunt in Brandevoort. Er zijn maatregelen genomen zodat stankoverlast verminderd waardoor luchtkwaliteit in het gebied per saldo niet verslechtert als de wijk wordt uitgebouwd. Aan de noordzijde van Brandevoort is een hoogwaardig bedrijfsterrein geprojecteerd.

Warande

Warande is qua inwoners weliswaar de kleinste wijk, maar het groene karakter en het nieuwbouwproject 'De Groene Loper' maken de wijk tot een, vanuit milieuopectiek, interessant gebied. De in de wijk aanwezige Goorloopzone (welke van Zuid - tussen 't Hout en Helmond West- naar Noord – tussen Warande en Stiphout- loopt) is van ecologische waarde. Kansen voor milieu liggen er dan ook ten aanzien van het uitbouwen van de ecologische, hydrologische en landschappelijke functie van de Goorloopzone en het verstevigen van de relatie met het groengebied De Bundertjes in Helmond-Noord. In het kader van het project 'De Groene

Loper' moet er vanuit Milieu aandacht zijn voor verdroging van de natte strook langs het kanaal waar het project gepland is.

Maatregelenmatrix nieuwe en/of uitgebreide woongebieden

	Beheersen	Saneren	Compenseren	Intensiveren
Bodem	•			
Lucht	•			
Veiligheid	•			
Geluid	•			
Energie				•
Afval				•
Groen en water				•

Maatregelen:

- Versterken van de (ecologische) groenstructuur
- Energiemaatregelen treffen met betrekking tot nieuwbouwwoningen

Ambities en uitgangspunten woongebieden

Voor de ambities vanuit milieu voor woongebieden moet onderscheid worden gemaakt in wijken in de beheerfase en wijken in de ontwerp- en realisatiefase. De voornaamste aangrijpingspunten voor milieu liggen in de ontwikkelings- en realisatiefase. Het vroegtijdig en volwaardig betrekken van milieu, waarbij de thema's luchtkwaliteit, externe veiligheid, geluid, bodem en groenstructuren centraal staan, is daarbij cruciaal. De ambities voor de Helmondse wijken ligt dan ook

op het voortdurend verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in de wijken voor wonen, werken en recreëren door kwaliteit, samenwerking met en integratie van milieu.

Voornaamste uitgangspunt daarbij is het realiseren van een (versterkte) doorwerking van milieu in structuur-, gebieds-, bestemmings- en wijkplannen gericht op het in stand houden en verbeteren van milieu- en leefbaarheidskwaliteiten en afname van de milieudruk.

BEDRIJFSTERREINEN

Helmond kent een goed gesegmenteerd aanbod van bedrijfsterreinen. Onder het motto het juiste bedrijf op de juiste plaats kunnen de Helmondse bedrijfsterreinen onderverdeeld worden in vier segmenten; kleinschalig, gemengd, hoogwaardig en grootschalig. Het juiste bedrijf moet naar de doelstelling van Helmond op de juiste plaats staan. De bedrijven leveren 50% van de werkgelegenheid in Helmond. De ruimte voor bedrijvigheid in Helmond wordt steeds schaarser. Efficiënter en intensiever gebruik van bestaande ruimte is daarom noodzakelijk.

Kenmerkend voor Helmond is de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsterreinen zoals Business Park Brandevoort en de gewenste uitbreiding van BZOB naar het zuiden. Daarnaast vindt er transformatie van bedrijfsterreinen plaats naar niet-bedrijfsmatige activiteiten (bijvoorbeeld Suytkade) en bestaat de herstructureringsopgave van bestaande bedrijfsterreinen (Hoogeind), die behalve een revitalisering en modernisering van deels verouderde kwaliteiten, naar verwachting ook

ruimtelijke winst zal opleveren door een efficiënter en intensiever gebruik van de bestaande ruimte.

Knelpunten en kansen

Kansen voor milieu zijn aanwezig voor de bedrijfsterreinen die worden ontwikkeld en terreinen die herstructureerd worden. Business Park Brandevoort is nog in ontwikkeling. Herstructurering vindt plaats op bedrijfsterrein Hoogeind. Op dit bedrijfsterrein is tot 2015 de grootste dynamiek aanwezig en hier maakt milieu integraal onderdeel van uit. Ook bij BZOB liggen vanwege het grootschalig karakter kansen op het vlak van milieu.

Naast aandacht voor de kwaliteitsverbetering van bestaande terreinen door middel van herstructurering, is voor deze bedrijfsterreinen aandacht voor het behoud ervan door middel van parkmanagement. Voor Hoogeind en BZOB is het Project Innovatie Team - verbonden aan de provincie Noord-Brabant - verantwoordelijk voor het programma van eisen voor parkmanagement.

Parkmanagement is een middel om de kwaliteit van een locatie af te stemmen op de wensen van de betrokkenen bedrijven, ondernemers en overheden. Milieu-gerelateerde onderdelen van parkmanagement zijn: beheer en onderhoud openbare ruimte, bewegwijzering, gezamenlijke afvalinzameling en verwerking.

Op de Helmondse bedrijfsterreinen doen zich daarnaast risicovolle situaties voor ten aanzien van externe veiligheid veroorzaakt door vuurwerkverkooppunten, opslagen van gevaarlijke stoffen, LPG-tankstations en routes voor vervoer

van gevaarlijke stoffen. Ook geluidszonering is voor alle bedrijfsterreinen een aandachtspunt. Op basis van de mogelijkheden die de wet- en regelgeving biedt kan worden gekomen tot verruiming van de geluidszonering. Hoe hier vanuit milieuopectiek mee om te gaan is een belangrijk aandachtspunt. Een ander aandachtspunt voor de bedrijfsterreinen in Helmond is het handhaven c.q. verbeteren van de verkeersverbindingen vanuit bedrijfsterreinen naar het centrum en het buitengebied. Dit is onder meer van belang voor luchtkwaliteits- en geluidsaspecten. Luchtkwaliteit zal onder andere kunnen verbeteren door betere doorstroming van vrachtverkeer op knelpuntnetwerken, omleiding van vrachtverkeer door aanpassing routeplanners en minder en schonere vrachtverkeer. Door middel van vergunningverlening en voorlichting moeten ook bedrijven en huishoudens bewuster omgaan met luchtemissies.

Ambitie en uitgangspunten

De ambities voor milieu ten aanzien van bedrijfsterreinen (met name voor Business Park Brandevoort, Hoogeind en BZOB) liggen de komende planperiode met name in de ontwerp en realisatiefase waarbij de focus ligt op duurzaamheid. Parkmanagement kan hier invulling aan geven als het vroegtijdig in de planvorming wordt meegenomen. Integratie van economische, ruimtelijke en milieukwaliteiten wordt hierin nagestreefd. Aandacht voor milieu kan bij het beheer van bedrijfsterreinen bijdragen aan de kwaliteit van deze terreinen en de omgeving daarvan.

Voornaamste uitgangspunten daarbij zijn:

- het creëren van een duurzame bedrijfsomgeving waaronder ketenbeheer (wederzijds of gezamenlijk

gebruik van grondstoffen, energie, water, vervoer) en een gezamenlijke aanpak van milieuproblemen;

- het transparant maken van de eisen en voorwaarden vanuit de gemeente ten aanzien van parkmanagement;
- geluid-, lucht- en externe veiligheidsaspecten integraal onderdeel laten uitmaken van keuzes en plannen ten aanzien van bedrijfsterreinen.

Maatregelenmatrix

	beheersen	Saneren	compenseren	intensiveren
Bodem	•	•		
Lucht	•	•		
Veiligheid	•	•		
Geluid	•	•		
Energie				•
Afval				•
Groen en water	•		•	

Maatregelen:

- Invoeren van parkmanagement
- Bedrijfsverplaatsingen
- Verbeteren bereikbaarheid

BUITENGEBIED

Natuur- en bosgebieden in Helmond worden afgewisseld met hoogwaardige open landschappen. Kenmerkend voor het leefklimaat in Helmond is de verwevenheid tussen stad en buitengebied. Grotere groenstructuren als de Stiphoutse Bossen aan de westzijde en aan de oostzijde de Bakelse Bossen en Beemden samen met de Brouwhuise Heide, dringen diep door in de stad. Het landschapsontwikkelingsplan doet te zijner tijd uitspraken over het buitengebied.

Knelpunten en kansen

Behoud en ontwikkeling van natuur en landschap staat onder druk door een steeds schaarser wordende ruimte. Het buitengebied dreigt te worden versnipperd en delen van de ecologische hoofdstructuur staan onder druk door geplande ontwikkelingen ten aanzien van recreatievoorzieningen. In het reconstructieplan van de Peel staan op hoofdlijnen verbeteringen aangegeven van de ruimtelijke structuur op het gebied van landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water en infrastructuur.

Kansen vanuit milieu liggen in vergroting van de samenhang binnen en tussen natuurgebieden, onder meer ter plekke van de Goorloop en tussen Overbrug en de Bundertjes. Ook de relatie tussen het stedelijk en buitengebied kan worden versterkt, door de bebouwingsdichtheid aan te passen aan de directe omgeving. Om de overloop van landelijk naar stedelijk gebied goed te laten verlopen is een integrale afweging en een pro-actieve aanpak (denk aan een ecologische risico-inventarisatie) vereist en is afstemming met het waterbeleid en de stedelijke ontwikkeling van belang. De relatie tussen groen

en waterbeleid is duidelijker geworden. Dit komt tot uitdrukking in nieuwe beleidsstukken zoals het Waterplan, beleidsplan stedelijk groen en het landschapsontwikkelingsplan.

Tussen Helmond en Deurne ligt een vanuit groen- en ecologisch oogpunt belangrijk gebied. Het betreft het gebied rond Berkendonk dat in het Reconstructieplan een potentiële toeristische-recreatieve functie is toegewezen. In samenwerking met marktpartijen wordt gezocht naar geëigende invullingen en functies die ook passen bij de identiteit en kwaliteit van het gebied. Potentiële knelpunten voor milieu - veroorzaakt door recreatie -, doen zich voor ten aanzien van luchtkwaliteit, geluid en afval.

Kansen voor natuur en milieu liggen in het waarborgen van een goede inpasbaarheid van de recreatievoorzieningen binnen de kenmerken van het gebied.

Ambitie en uitgangspunten

Het behouden en waar mogelijk verder ontwikkelen van de openheid van het buitengebied en de aanwezige natuur- en landschapswaarden in relatie tot landbouw en recreatie, is een ambitie voor het buitengebied. Integrale ontwikkeling en eventueel compensatie staan daarbij centraal.

De volgende uitgangspunten sluiten hierbij aan:

- Mogelijkheden van natuurontwikkeling en -behoud in het buitengebied worden in alle ruimtelijke uitbreidingsplannen meegenomen.

Maatregelenmatrix

	Beheersen	Saneren	Compenseren	Intensiveren
Bodem	•			
Lucht	•			
Veiligheid	•			
Geluid	•			
Energie	•			
Afval	•			
Groen en water	•			•

DEEL IV: STRATEGIE

INLEIDING

Met de uitgangspunten, ambities en doelstellingen van de milieuvisie wil Helmond de leefbaarheid en duurzame ontwikkeling in de gemeente versterken. Deels door het voortzetten of intensiveren van bestaand beleid en de uitvoering van de wettelijke milieutaken. Deels door nieuwe paden te bewandelen, bijvoorbeeld door milieu en energie veel eerder en integraal in de ontwikkelingen te betrekken.

De evaluatie van het vorige milieubeleidsplan heeft geleerd dat het vooraf borgen van de aanpak, besluitvorming en bedrijfsvoering zeer belangrijk zijn voor succesvol milieubeleid. In dit hoofdstuk wordt kort samengevat hoe de gemeente dat in de komende periode gaat doen.

BORGING EN DOORWERKING

De milieuvisie is een strategisch document met een beleidshorizon van vier jaar en een doorkijk van circa 20 jaar. Met het laatste sluit de milieuvisie aan op de horizon van het ASP.

Het is van belang dat bij de besluitvorming milieu van meet af aan wordt meegenomen in de afwegingen. Niet alleen om later mogelijke problemen te voorkomen, maar ook om een maximale milieuwinst te kunnen realiseren. Er moet worden gewaarborgd dat a) de uitgangspunten en ambities in de planperiode overeind blijven, b) de uitvoering kwalitatief en qua middelen is gegarandeerd en c) de uitgangspunten en ambities expliciet worden meegenomen en meegewogen bij de totstandkoming van nieuwe plannen.

POLITIEKE EN BESTUURLIJKE BORGING

Milieu is deels een 'managementtaak' geworden: het gaat om het goed uitvoeren van een aantal taken. Toch moet milieu ook op de politieke en bestuurlijke agenda permanent aandacht houden. Het milieuwerkprogramma en het milieujaarverslag worden jaarlijks bestuurlijk geëvalueerd aan de hand van de resultaten van de uitvoering en eventuele nieuwe ontwikkelingen.

DOORWERKING IN DE UITVOERING

De activiteiten, inzet en financiële consequenties van de milieuvisie wordt voor een aantal milieuthema's zoals lucht, geluid en bodem jaarlijks uitgewerkt in het milieuwerkprogramma. Het milieuwerkprogramma is het centrale sturingsinstrument voor de uitvoering van de milieutaken. Voor de overige thema's zoals groen, water en afval geldt dat de activiteiten, inzet en financiële consequenties integraal onderdeel uitmaken van de betreffende afdelingsplannen.

DOORWERKING IN ANDER BELEID, PLANNEN EN PROJECTEN

De milieuvisie is toetssteen voor ander beleid dat de gemeente vaststelt. Als de gemeente nieuw beleid gaat ontwikkelen, worden uitgangspunten en ambities van de milieuvisie van meet af aan meegenomen en meegewogen. Daar waar wordt afgeweken, wordt dit expliciet gemotiveerd. Dit geldt ook voor ruimtelijke plannen en concrete projecten, bijvoorbeeld bij de herinrichting van woonwijken of bedrijfsterreinen.

De gemeente gaat de komende planperiode:

- *Na of vervolgstappen noodzakelijk zijn om de doorwerking van de milieuvisie te waarborgen.*
- *De interne en de externe werkprocessen kritisch doorlichten en deze waar nodig verbeteren. Daarnaast wordt bekeken of de huidige organisatie nog voldoende is toegesneden op gestelde en toekomstige milieu-opgaven*
- *Waarborgen van transparantie richting bestuur en politiek.*

COMMUNICEREN

Communicatie is cruciaal in het milieubeleid. Zowel binnen de gemeente als daarbuiten.

EXTERNE COMMUNICATIE

De gemeente zal meer aandacht besteden aan het 'verkopen' van het milieubeleid en het belang van milieuzorg, ook door burgers, bedrijven en instellingen. Naast de gebruikelijke kanalen en middelen, zoals bijvoorbeeld internet en wijkraden, zal milieu ook op de website meer aandacht krijgen.

INTERNE COMMUNICATIE

Ook de interne communicatie verdient aandacht. Het gaat hierbij om het tijdig aangaan van de dialoog tussen betrokkenen. Over nieuwe ontwikkelingen, maar zeker ook over doelen op het gebied van milieu. Vanzelfsprekend is er ook aandacht voor het tijdig informeren van en door de diverse interne doelgroepen.

NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE

Een bijzonder vorm van communicatie is de natuur- en milieueducatie die in Helmond al jaren wordt verzorgd door het Natuur- en Milieucentrum Helmond. Door o.a. het uitvoeren van projecten en het uitlenen van lespakketten aan scholen, wordt gewerkt aan kennisvergroting, bewustwording en draagvlak voor milieu. Deze aanpak zal de komende jaren worden doorgezet.

De gemeente zal in haar milieuwerkprogramma concrete activiteiten en projecten benoemen om de interne en de externe communicatie te verbeteren. Specifieke aandachtspunten zijn daarbij:

- *het aanpassen van de gemeentelijke website, onder meer door deze te voorzien van actuele milieu-informatie*
- *het (intern) periodiek organiseren van intervisie over milieu binnen de ruimtelijke ontwikkeling.*

SAMENWERKEN MET PARTNERS

Een belangrijk deel van de ambities en doelstellingen kan en wil de gemeente niet alleen bereiken. Ook burgers, bedrijven en instellingen hebben een eigen verantwoordelijkheid in de zorg voor het milieu. Bovendien kunnen sommige doelstellingen alleen worden bereikt als sprake is van een voldoende samenspel.

BEDRIJFSLEVEN

Het bedrijfsleven neemt steeds meer een eigen verantwoordelijkheid. Waar het gaat om het leefbaar maken van de binnenstad of waar het gaat om de zorg voor de samenleving als geheel en het bedrijfsleven (maatschappelijk verantwoord ondernemen). De gemeente wil bedrijven nog

meer stimuleren om deze eigen verantwoordelijkheid te nemen. De gemeente zal daartoe initiatieven nemen om met bedrijfsgroepen, ondernemersverenigingen én individuele bedrijven meer en beter in contact te treden en om samen na te denken over de verbetering van de kwaliteit van de stad. Zij zal daarbij gebruik maken van bestaande overlegvormen en bezien of daarin reeds alle relevante partijen vertegenwoordigd zijn en/of uitbreiding wenselijk is in het kader van bijvoorbeeld parkmanagement. De gemeente wil ook graag gebruik maken van de expertise die bij bedrijven aanwezig is. Een gezonde en prettige leefomgeving is immers – zeker voor de binnenstad en het bedrijfsterreinen – een belangrijke randvoorwaarde voor een gezond ondernemersklimaat.

MILIEUGROEPINGEN

In Helmond is een aantal milieugroeperingen actief. Zij houden de gemeente scherp. De gemeente zal bekijken hoe de kennis van vertegenwoordigers van de milieugroeperingen en tevens van het bedrijfsleven beter benut kan worden om de leefkwaliteit in de stad, de duurzame ontwikkeling en de ecologische waarden te versterken.

BEWONERS EN COÖPERATIES

Met het accent op duurzaamheid zal de gemeente zich meer en directer gaan richten op bewoners, woningcorporaties, projectontwikkelaars etc. Vooral in het energiegebruik is veel winst te halen. Niet alleen voor het milieu, maar ook voor de burger zelf. De gemeente wil stimuleren dat bij nieuwbouw, renovatie én reguliere bewoning energie een veel belangrijker aandachtspunt wordt.

ANDERE OVERHEDEN

De gemeente staat er als overheid niet alleen voor. Belangrijke partners zijn de buurgemeenten, het rijk (o.a. Rijkswaterstaat), de provincie, het SRE en het waterschap. Ook het B5 samenwerkingsverband, waarin de vijf grote Brabantse gemeenten zijn vertegenwoordigd, is een partner. Bijvoorbeeld in het onderzoek naar een instrument milieuzone om in de stad schonere vrachtverkeer in het centrum te realiseren en sterk vervuulende vrachtwagens op bepaalde wegen te weren. Samenwerking met andere overheden zoekt de gemeente Helmond met name rond thema's als luchtkwaliteit, externe veiligheid maar ook water en groen.

De gemeente zal onderzoeken hoe de samenwerking en afstemming de verschillende doelgroepen kan worden verbeterd. Een belangrijk onderdeel daarvan is het optimaliseren en professionaliseren van het periodieke overleg en de mogelijk daaruit voortvloeiende samenwerking. Maatwerk in samenwerking is daarbij het uitgangspunt.

REGULEREN

De gemeente is voor veel aspecten van het milieubeleid bevoegd gezag. Dat wil zeggen dat de gemeente regels kan stellen en deze handhaaft. Het gaat daarbij zowel om regels richting bedrijven als richting burgers.

Milieurelevante bedrijven hebben een milieuvergunning nodig of moeten voldoen aan zogenaamde algemene regels die door de rijksoverheid zijn opgesteld. Bij het verlenen van vergunningen gaat de gemeente uit van het zogenaamde ALARA-beginsel: zorgen dat de milieubelasting zo laag

mogelijk is, mede gelet op de technische en financiële mogelijkheden die er voor bedrijven zijn.

Burgers zullen vooral te maken hebben met de algemene plaatselijke verordening (APV). Hierin heeft de gemeente regels gesteld over bijvoorbeeld het omgaan met afval, zwerfvuil of overlast.

De komende jaren zal er het nodige veranderen. Nu moeten burgers en bedrijven voor verschillende zaken nog aparte vergunningen aanvragen. Uiteindelijk zal onder meer de bouwvergunning, de milieuvergunning, de kapvergunning en de gebruiksvergunning vervangen worden door één vergunning: de omgevingsvergunning. In plaats van verschillende procedures, kan dan worden volstaan met één procedure en de vergunning kan (digitaal) worden aangevraagd bij één gemeentelijk loket. Bovendien kan beter worden gewaarborgd dat er geen tegenstrijdigheden meer zitten in de voorschriften van verschillende vergunningen.

De gemeente zal in de handhaving (nog) meer gaan differentiëren volgens het principe: 'Goed gedrag belonen, slecht gedrag bestraffen'.

- *Verbreiding van de professionalisering van de handhaving*
- *Herijking van de uitvoeringsorganisatie*

In de planperiode krijgt de verdergaande professionalisering van de uitvoering van de vergunningverlening en handhaving veel aandacht. Belangrijke onderdelen hiervan zijn:

- *Implementatie van de Wabo*

